БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 223 (16.609). | 23 сентябрь, 1976 йил, пайшанба | Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ПАХТАЗОР—МАРДЛАР МАЙДОНИ

ФЕРМАЛАРДА КУЗ ТАРАДДУДИ

Қишлоқ хўжалик йилининг якунловчи босқичи бошланди. Ҳозир қишлоқ меҳнатчиларининг зарур ишлари кўп: даладаги ҳосилни тез ва ҳеч нобуд қилмай йиғиштириб олиш, кузги экинлар уруғини ташлаш, ерларни шудгор қилиш, жамоат чорвачилиги учун етарли ем-хашак ғамлаб олиш лозим. Чорва подасини яйловлардан доимий боқиладиган жойларга келтириш вақти ҳам яқинлашмоқда. Шу ишлар комплексининг муваффақиятли ўтказилиши ўнинчи беш йилликнинг биринчи босқичида колхоз ва совхозлар фаолиятининг натижаларини кўп жиҳатдан белгилаб беради, КПСС XXV съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошириш учун пухта замин яратиш имконини вужудга келтиради.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Қозоғистон партия-хўжалик активи кенгашида сўзлаган нутқида партия аграр сиёсатининг амалга оширилишини таъминлайдиган конкрет ҳаракатларнинг чуқур асосланган пухта программаси баён этилган. Шу нутқда деҳқонларнинг меҳнатига юқори баҳо берилганлиги уларни янги-янги меҳнат зафарларига руҳлантирмоқда. Ватанга кўпроқ дон ва бошқа маҳсулотлар беришга интилаётган дала миришкорларининг ватанпарварлик ҳаракатини қўллаб-қувватлаётган ва ривожлантираётган чорвадорлар гўшт, сут, тухум, жун етиштиришни кўпайтирмоқдалар. Қорамоллар, шу жумладан сигирлар туёғи ортди. Ўтган йилнинг ноxуш оқибатларидан кейин паррандачилик, қўйчилик ва чўчқачиликдаги ишлар яхшилаб олинмоқда.

Кузда чорвачилик маҳсулоти олишни янада кўпайтириш имкониятлари айниқса қулай: ем-хашакнинг кўплиги хўжаликларга сут соғиб олишни ва чорва молларни семиртиришни кучайтириш имконини бермоқда. Ўзбекистон, Арманистон, Эстония республикалари, Олтой ва Хабаровск ўлкалари, Амур ва бошқа бир қанча областларнинг кўпгина колхоз-совхозлари кўк озуқа тайёрлаш резервларидан моҳирона фойдаланиб, соғин сигирлар подаси маҳсулдорлигини оширдилар, давлатга гўшт ва сут сотишни кўпайтирдилар. Ўз-ўзидан равшанки, куздаги қулай шароитларнинг бир ўзи ишни ҳал қилиб бермайди. Фермалардаги ишни самарали ташкил этиш асосий вазифадир. Шундай қилмай туриб, яхши натижаларга эришиб бўлмайди. Бошқирдистон АССР, Ивано-Франковск, Хмельницкий, Гурьев, Рязань ва Липецк областларининг айрим хўжаликларида, масалан, ердан рационал фойдаланиш таъминланмади, молларни интенсив боқиш яхши ташкил этилмаган, подани урчитиб кўпайтиришда катта нуқсонларга йўл қўйилмоқда, натижада бу жойларда чорвачиликдаги кўрсаткичлар пасайиб кетмоқда. Маҳаллий партия ва совет органлари, хўжалик раҳбарлари ва мутахассислари фермаларнинг ишини назардан четда қолдирмасликлари, мавсумнинг хусусиятларини, фан ва илғор тажриба ютуқларини ҳисобга олиб, бу ишни сабот ва изчиллик билан такомиллаштиришлари, чорвадорларнинг социалистик мусобақасини ривожлантиршлари муҳимдир.

Тўйимли ем-хашак етарли равишда ғамлаб олинган, молхоналар ва техника ремонтдан чиқарилган, кадрлар ўқитилган, моллар подаси боқишнинг бир режимидан иккинчисига тадбиркорлик билан ўтказилган жойларда чорва қишлови муваффақиятли ўтади. Иваново, Куйбишев, Полтава, Гродно, Қустанай областларининг илғор колхоз ва совхозлари емни юксак суръатлар билан тайёрлаб олмоқдалар. Бу жойларда илғор технологиядан кенг фойдаланилмоқда, меҳнат самарали ташкил этилиб, ички резервлар моҳирона ишга солинмоқда. Шу туфайли кўпгина хўжаликлар қишга етарли миқдорда пичан, сенаж, силос, ўт талқони ғамлаб олиш билангина чекланмасдан шу озуқанинг эҳтиёт фондини ҳам вужудга келтириб олдилар. Бу йил ҳамма зоналардаги колхоз ва совхозларда ана шундай имкониятлар бўлса ҳам, аммо бу имкониятлардан ҳамма ерда ҳам чинакамига яхши фойдаланилаётгани йўқ. Новгород, Киров, Тамбов областларида ўн минглаб гектар ердаги ўт ҳамон ўриб олинган эмас. Бу областларнинг бир қанча хўжаликларида техникадан яхши, унумли фойдаланилмаётир. Грузияда, Калуга ва Могилев областларида ҳам ўт ўриш шу сабабдан суст бормоқда. Тула ва Пенза областларида похолни ғарамлаш пайсалга солинмоқда. Кўпгина районларда ем-хашакни силослаш суръатлари етарли эмас, силос тайёрлаш технологиясига кўпинча риоя қилинмаётир.

Кузда ем-хашак тайёрлаш учун қишлоқ меҳнатчилари ихтиёридаги очиқ кунлар тобора камайиб бормоқда. Ҳар бир хўжаликда ҳозир ем-хашак базасининг ҳолатини қайта-қайта анализ қилиш, зарур бўлса, бу базани мустаҳкамлаш учун шошилинч чораларни кўриш лозим. Бу ўринда гап жамики ўтни ўриб олиш, ем-хашак бўладиган экинларни, далачилик ва сабзавотчилик чиқитларини батамом йиғиштириш, ем-хашакни фермаларга элтиб қўйиш ва унинг яхши сақланиши ғамини ейиш тўғрисида бораётир. Фақат шундай қилинган тақдирдагина жамоат чорвачилиги ҳам, қишлоқ аҳолисининг шахсий чорваси ҳам ем-хашак билан тўла-тўкис таъминланиши мумкин.

Фермаларнинг моддий-техника базасини қиш мавсумига тайёрлашга алоҳида эътибор бериш керак. Харьков, Иркутск, Тошкент ва бошқа баъзи областларнинг қурилиш ташкилотлари чорвачилик биноларини ишга тушириш планларини яхши уддаламоқдалар. Озарбайжон ва Қирғизистонда, Смоленск, Кемерово ва Жамбул областларида шундай биноларни қуриш ва реконструкция қилиш ишлари графикдан жуда орқада қолишига йўл қўйилган. Кабарда-Балқария, Чечен-Ингушияда ва Вологда областида ем-хашак тайёрлаш ва қориш цехларини ускуналаш иши чўзилиб кетди. Вақт ғаниматида фермаларни қуриш ва техника билан таъминлаш уларни қаҳратон қишга тайёрлаш билан боғлиқ бўлган ишларни ҳар томонлама жадаллаштириш лозим. Бу ишда хўжаликларга «Сельхозтехника» бирлашмалари, оталиққа олган саноат корхоналари катта ёрдам беришлари зарур.

Қизғин куз палласида қишлоқ партия ташкилотларининг роли янада кўпроқ ортади. Барча чорвадорларни план ва социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажаришга, маҳсулот сифатини оширишга сафарбар қилиш — коммунистларнинг бурчидир. Хўжалик раҳбарлари ва партия ташкилотлари юксак унум билан ишлаш, ижодий изланиш, самарали мусобақалашиш учун одамларга қулай шароитларни яратиш орқали уларнинг жамоат чорвачилигини муттасил юксалтириш, бу муҳим тармоқнинг моддий-техника негизини мутаҳкамлаш учун куаршда уларнинг ташаббускорлигини, меҳнат ғайратини янада ривожлантиришни таъминлайдилар. Бунда касаба союз ва комсомол ташкилотлари хўжаликларга катта ёрдам беришлари мумкин ва лозим.

Чорва молларни молхоналарда боқиш даврига яхши тайёргарлик кўриш, ем-хашак ресурсларидан ва бошқа ҳамма резервлардан моҳирона фойдаланиш қишлоқ меҳнатчиларига қимматли озиқ-овқат маҳсулотлари ва саноат хом ашёси етиштиришни кўпайтириш йўлида янги қадам қўйиш, шу маҳсулот ва хом ашёни давлатга сотиш планларини анча ошириб бажаришга эришиш имконини беради. Бу эса халқ фаровонлигини изчиллик билан оширишнинг КПСС XXV съезди белгилаб берган программасини рўёбга чиқариш учун катта аҳамиятга эга бўлади.

(«ПРАВДА» газетасининг 21 сентябрдаги бош мақоласи).

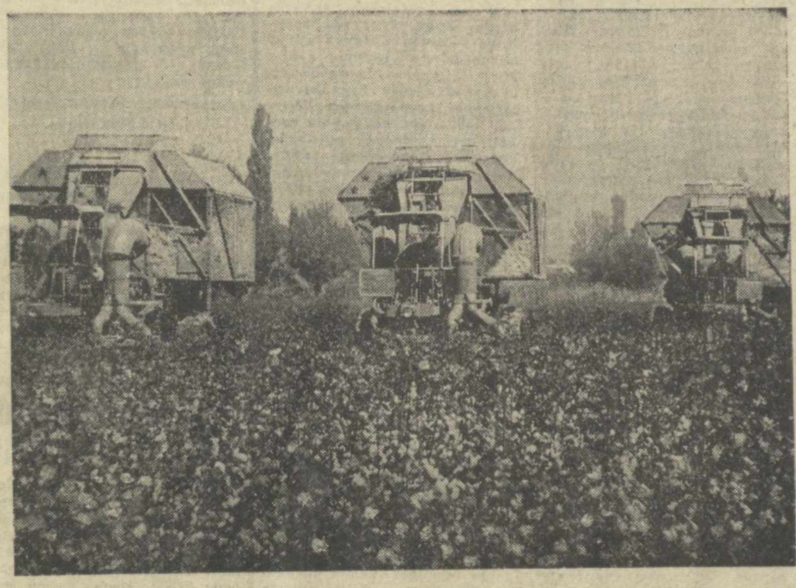

Мунавварxон Шарафуддинованинг номини Избоскан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозида ҳурмат билан тилга олишади. Бунинг боиси бор. У тажрибали механизатор, ташкилотчи бригадир сифатида кўпчиликнинг ҳурматини қозонган. У бир неча йилдан бери совхознинг 4-бўлимида бригадага бошчилик қилмоқда. Бу йил 62 гектар майдондан пландаги 36,7 центнер ўрнига 45 центнердан пахта хирмони кўтаришни мақсад қилиб қўйган бригада аъзолари марраға етдилар. Механизатор М. Шарафуддинова биринчи теримдаёқ машина билан юз тоннага яқин пахта терди. Шу кунларда бригада аъзолари социалистик мажбурият ҳисобига давлатга пахта топширмоқдалар. Суратларда: (юқорида) механизатор —бригадир М. Шарафуддинова, (пастда) бригада даласида группа усулида машина терими.

В. Рафинский фотолари.

Қуваликлар даъватига жавобан

ШАРАФЛИ БУРЧ

Барча совет халқи сингари заводимизнинг меҳнатсевар коллективи ҳам КПСС XXV съезди қарорларини, ўнинчи беш йиллик топшириқларини бажариш устида баланд руҳ билан меҳнат қилмоқда. КПСС XXV съезди номли Қува пахта тозалаш заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг кеча матбуотда эълон қилинган мурожаати эса кучимизга-куч қўшиб юборди. Корхонамиз ишчи ва хизматчилари қуваликларнинг даъватини қизғин муҳокама қилиб, қўллаб-қувватламоқдалар.

Заводимиз коллективи ўнинчи беш йилликда ўз зиммасига юксак социалистик мажбурият қабул қилган. Биз саккиз ойлик ишлаб чиқариш программасини ҳамда социалистик мажбуриятларимизни шараф билан бажарганлигимизни қувонч билан маълум қиламиз. Маҳсулот реализация қилиш плани муддатидан илгари 107 процент бажарилди. Пландан ташқари 315 тонна пахта толаси ва 96 тонна линт ишлаб чиқарилди. Бу маҳсулотларнинг бари меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига тайёрланди. Тола чиқариш 0,7 процент оширилиб, бунинг ҳисобига ҳамда ишлаб чиқаришдаги чиқиндиларни камайтириш эвазига қўшимча 180 тонна пахта толаси истеъмолчиларга жўнатилди. Барча пахта толаси ва линт олий категорияли сифат билан олинди.

Меҳнатсевар коллективимиз 1976 йил ҳосилини қабул қилиб олишга катта тайёргарлик кўрди. Пахта тозаловчиларимиз Янгийўл шаҳри саноат корхоналари билан Хива райони пахтакорларининг: «Сафимизда қолоқлар бўлмасин», деган чақириғини қўллаб-қувватлаб, пахтани ўз вақтида қабул қилиб олиш, унинг сифат кўрсаткичларини тўғри аниқлаш, пахтанинг табиий сифатларини сақлаб қолиш ҳамда пахтани сифатли қайта ишлаш учун зарур ҳамма ишларни амалга оширдилар.

Корхонамиз коллективи қуваликлар ташаббусига қўшилиб, ўз зиммасига янги оширилган мажбуриятлар қабул қилди. Шунга кўра, бу йил пландан ташқари 1 миллион 800 минг сўмлик маҳсулот реализация қиламиз ҳамда ўнинчи беш йиллик дастлабки босқичи планини 18 декабрдан кечиктирмай адо этамиз. Планга қўшимча 600 тонна пахта толаси ва 130 тонна линт тайёрлаймиз.

Тола олишни ошира бориш ҳамда чиқиндиларни камайтириш эвазига 800 тонна пахта, 22 минг квадрат метр ўров газламаси, 20,5 тонна ўров лентаси ва сим, 400 минг киловатт-соат электр энергияси тежаб қоламиз. Меҳнат унумдорлигини планда белгиланганига қараганда 5,8 процентга оширамиз. Шу билан бирга олий сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқараётганимизда маҳсулот таннархини камида 600 минг сўмликка арзонлаштирамиз.

Хуллас, мамлакатимиз ва қардош социалистик давлатлар тўқимачилик саноати ва бошқа тармоқ ходимларини юқори сифатли хом ашё билан тўла таъмин этиб туриш учун ҳамма ишларни қиламиз. Бу, биз учун шарафли бурчдир.

В. ҲАЙДАРОВ — Намангандаги 2-пахта тозалаш заводи директори; А. НАСРИДДИНОВА — партия ташкилоти секретари; Т. БУРҲОНОВ — завод касаба союз комитети раиси; Ш. АБДУЖАББОРОВ — комсомол ташкилоти секретари.

БАЛЛИ, ИШЧИЛАР СИНФИ!

ЎЗБЕКИСТОН ИНДУСТРИЯСИ РАПОРТ БЕРМОҚДА

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг хабар беришича, Ўзбекистон саноат корхоналарининг коллективлари ўнинчи беш йиллик биринчи йили топшириқларини муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақани авж олдириб, маҳсулотни реализация қилиш тўққиз ойлик планини муддатидан илгари, 22 сентябрда бажардилар.

Шу ойнинг охиригача пландан ташқари жуда кўп миқдорда қора металл, цемент, химия асбоб-ускуналари, трактор, пахта териш машиналари, ички ва устки трикотаж, кўмир ва бошқа товарлар чиқарилади.

(ЎзТАГ).

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

НИШОН («Совет Ўзбекистони» мухбири). Куни кеча Усмон Юсупов номли совхознинг Ўзбекистон Компартияси XIX съезди делегати Адолат Носирова бошлик бригадаси пахтакорлари йиллик планни ошириб бажардилар. План бир иш кунида машина терими ҳисобига бажарилди. 105 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 23 центнердан чўл дурдонаси териб олинди. Бригада деҳқонлари ҳосилдорликни гектар бошига 50 центнерга етказиш, етиштирилган барча «оқ олтин»ни қисқа муддатларда йиғиб-териб олиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

* * *

Шу райондаги Сальвадор Альенде номли совхознинг Х. Каримов бошлиқ бригадаси пахтакорлари районда биринчилар қатори йиллик планни ошириб бажардилар. План машина терими ҳисобига икки иш кунида бажарилди. 50 гектар майдоннинг ҳар гектаридан биринчи теримнинг ўзидаёқ 44 центнердан «оқ олтин» терилди.

„ОҚ ОЛТИН" ХИРМОНИГА

Республикамиз областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 22 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Умумий планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар: иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта: учинчи устун — шу жумладан машинада: тўртинчи устун — мавсум бошидан буён терилган пахта; бешинчи устун — шу жумладан машинада.

Андижон	2,96	3,88	36,25	14,28
Фарғона	2.0	0,47	32,75	1,45
Бухоро	2,13	1,98	31,07	10,64
Тошкент	5,30	7,02	30,78	30,66
Сурхондарё	2,52	3,29	27,28	14,36
Қашқадарё	2,46	2,29	26,56	10,49
Наманган	2,60	2,92	21,45	8,90
ҚҚ АССР	2,21	1,37	18,85	4,35
Хоразм	1,80	0,96	16,57	2,71
Самарқанд	1,01	0,22	9,50	0,65
Жиззах	1,72	1,71	8,52	3,10
Сирдарё	0,37	0,29	2,83	0,42
Республика бўйича:	2,29	2,26	23,27	8,80
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Наманган	0,45	—	30,09	—
Сурхондарё	1,25	—	17,99	—
Қашқадарё	1,36	—	14,95	—
Бухоро	0,66	—	13,95	—
Республика бўйича:	1,23	—	17,13	—

«СОЮЗ-22»: ҚЎНИШГА ТАЙЁРЛАНМОҚДА

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 22 сентябрь. (ТАСС). «Союз-22» космик кемасининг учиши ниҳоясига яқинлашмоқда.

Кеча иш кунининг иккинчи ярмида Ер юзини суратга олиш якунловчи сеанслари ўтказилди. Бунда Германия Демократик Республикаси районлари, шунингдек Балтика бўйи иттифоқдош республикалари, Карелия АССР, Москва области ва Ленинград области районлари фотосуратга олинди. Шу билан фотосуратга олиш программаси тамомила бажарилиб бўлинди.

Кема ичидаги навбатдаги ўн олти соатли иш куни бугун Москва вақти билан соат 4 да бошланди. Эрталаб Валерий Биковский билан Владимир Аксенов биологик объектлар билан якунловчи юмушларни бажардилар ва ерга қайтишга тайёргарлик ишларини бошлаб юбордилар.

Космонавтлар кема ичидаги системаларнинг аҳволи ва ишини текшириб кўрдилар, плёнка солинган қути, борт журналлар ва бошқа тадқиқот материалларини туширилувчи аппаратга олиб ўтдилар. Мотор установка юргизиб кўрилди.

Космик нур зарралари кўзнинг нур сезгир ҳужайраларида вужудга келтирувчи ёруғлик эффекти ҳодисаларини ўрганиш борасидаги якунловчи эксперимент ҳам иш куни программасига киради.

Телеметрик информация маълумотлари ва космонавтлар қилган докладларга кўра, «Союз-22» космик кемасининг ҳамма системалари нормал ишлаб турибди. Экипаж иккала аъзоси ўзини яхши ҳис этяпти.

ТЕРИМ СУРЪАТИНИ КУН САЙИН КУЧАЙТИРАЙЛИК

Шу кунларда Тошкент областининг колхоз ва совхозларида социалистик мусобақа айни авжида. «Зангори кема» пахтазорларда жавлон урмоқда, пахта ортилган машиналар тайёрлов пунктларига қатнаб турибди. Область деҳқонлари партия XXV съезди йилида мўл пахта ҳосили етиштириб, уни қисқа муддатларда, сира нобуд қилмай йиғиб-териб олишга ҳаракат қилмоқдалар.

Сентябрь ойининг иккинчи ўн кунлиги иш якунларига кўра, Тошкент областига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи берилганлиги ҳақидаги хабарни Тошкент областининг деҳқонлари зўр хурсандчилик билан эшитдилар. Ана шу фахрли мукофотни қабул қилиб олиш учун социалистик мусобақа пешқадамлари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг, илғор хўжаликларнинг раҳбарлари 22 сентябрь куни область партия комитетининг мажлислар залига келдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов давомли қарсаклар остида кўчма Қизил байроқни областга топширди. Ш. Р. Рашидов Тошкент областининг меҳнатчиларини терим кампаниясида эришган муваффақиятлари билан самимий табриклаб, деҳқонлар ва чорвадорларининг ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилидаги вазифаларига батафсил тўхталиб ўтди.

Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов, Чиноз районидаги Киров номли колхоз бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова, Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг раиси А. Исоқов, Бўка район партия комитетининг биринчи секретари Т. Исломов «Оққўрғон» совхозининг директори Д. Элчибоев ўз нутқларида барча меҳнатчиларнинг фикри-зикри ва ҳис-туйғуларини ифода этдилар. Улар деҳқонларнинг эришган ютуқларига юксак баҳо берилганлиги учун қизғин миннатдорчилик билдириб, пойтахт областининг қишлоқ хўжалик меҳнатчилари 1976 йилда ўз зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун қўлларидан келган ҳамма ишларни қиладилар, деб ишонтирдилар. Тошкент областининг пахтакорлари терим суръатларини кун сайин жадаллаштириш, давлат ўз қўлларига бериб қўйган бой техникадан самарали фойдаланиш, ҳар куни йиллик планнинг олти процента ва бундан ҳам кўпроқ миқдорда пахта топшириш шиори остида зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Тошкент областининг меҳнаткашлари кўчма Қизил байроқни қабул қила туриб, шоли, сабзавот, картошка, мева, каноп, деҳқончилик ва чорвачиликнинг бошқа барча маҳсулотларини тайёрлашни тезлаштиришга қатъий аҳд қилганликларини айтдилар. (ЎзТАГ).

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Тошкент области ва республика пойтахти — Тошкент шаҳридаги саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошира бориб, маҳсулотнинг энг муҳим турларидан кўпчилигини реализация қилиш ва ишлаб чиқариш юзасидан тўққиз ойлик программани бажарганликлари тўғрисида муддатидан аввал, 22 сентябрда рапорт бердилар. «Компрессор», инструментал заводи, 243-авиаремонт заводи, «Қизил тонг», Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли бирлашмалар, Ангрен кўмир разрези, Ўзбекистон металлургия заводи ва бошқа корхоналарнинг меҳнаткашлари ана шу муваффақиятга салмоқли ҳисса қўшдилар.

Область саноати сентябрь ойининг охиригача топшириқдан ташқари 114 миллион сўмлик, шу жумладан Тошкент шаҳри 63 миллион сўмлик ҳар хил маҳсулот ишлаб чиқариб, реализация қилади.

* * *

КПСС XXV съезди қарорларидан илҳомланган Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги корхоналарининг меҳнатчилари маҳсулот реализация қилиш тўққиз ойлик топшириғини муддатидан илгари, 22 сентябрда бажардилар. Ой охиригача қўшимча равишда 41,5 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот реализация қилинади. (ЎзТАГ).

ВЦСПС ПЛЕНУМИ

22 сентябрь куни Москвада Бутуниттифоқ касаба союзлари Марказий советининг пленуми бўлди. Кун тартибидаги биринчи масала — СССР Касаба союзларининг навбатдаги XVI съездини чақириш тўғрисидаги масала юзасидан ВЦСПС секретари В. И. Прохоров доклад қилди.

Пленум СССР Касаба союзларининг навбатдаги XVI съездини 1977 йил 21 мартда Москвада чақиришга қарор қилди.

Пленумда меҳнат коллективларини халқ хўжалиги планлари ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли равишда бажаришга сафарбар этиш соҳасида касаба союз ташкилотларининг тарбиявий ва маданий-оммавий ишини кучайтириш тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Шу масала юзасидан ВЦСПС секретари Л. А. Землянникова доклад қилди.

Пленум касаба союзларининг шаҳар ва район советларини тугатиш тўғрисида қарор ҳам қабул қилди.

(ТАСС).

ФИНЛЯНДИЯДАН КЕЛГАН МЕҲМОН

Финляндия телевиденияси ва радиоэшиттириш бош директори Эркки Раатикайнен Ўзбекистонга келди.

Финляндиядан келган меҳмон 22 сентябрь куни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг фаолияти билан танишди, В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида бўлди, республика пойтахтининг хушманзара жойларини кўздан кечирди.

Шу куни Э. Раатикайнен Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди.

(ЎзТАГ).

ЛЕКТОРИЙНИНГ МАШҒУЛОТЛАРИ

22 сентябрь куни республика «Билимлар» уйида «КПСС XXV съезди қарорлари — жанговар иш программаси» лекторийсининг навбатдаги машғулоти бўлди.

Республиканинг таниқли маданият арбоблари тўпланганлар ҳузурида лекция ва докладлар билан чиқдилар. Улар Совет Ўзбекистони социалистик маданиятининг равнақи тўғрисида гапириб бердилар. (ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ИДЕОЛОГИЯ ИШЛАРИ ТАЖРИБАСИДАН

САФАРБАРЛИК

Пахта йиғим-теримининг дастлабки кунлариданоқ районимиз идеология ходимлари учун қизғин дамлар бошланди. Ҳар бир бошланғич партия ташкилоти оммавий-сиёсий ишлар юзасидан ўз фаолиятини далага, йиғим-терим жадал тус олган пахтазорларга кўчирди. Теримчи ва механизаторлар дала шийпонлари ва хирмонларда лекторлар, сиёсий ахборотчи ва агитаторлар ўтказаётган жонли суҳбат ва лекцияларни зўр қизиқиш билан кутиб олмоқдалар. Район партия комитети ҳам идеология соҳаси бўйича белгилаган тадбирларни амалга оширишда ўзининг ана шу толмас жангчиларига таяниб иш олиб бормоқда.

Биз қишлоқларда оммавий-сиёсий ишларни КПСС XXV съездида олға сурилган вазифалар асосида олиб бормоқдамиз. «Партия ташкилотларининг тажрибаси бизга қандай йўлдан бориш кераклигини кўрсатиб бермоқда. Шу йўлдан борсак, идеология иши самарадорлигини оширишга эриша оламиз. Бу йўл — бутун партия ишини комплекс тарзда олиб бориш, яъни меҳнаткашлар турли группаларининг хусусиятларини ҳисобга олиб, ғоявий-сиёсий, меҳнат ва ахлоқий тарбияни бир-бири билан чамбарчас боғлаб олиб бориш йўлидир», — деб таъкидлаган эди ўртоқ Л. И. Брежнев XXV съездга Ҳисобот докладида. Бу вазифалар шу кунларда меҳнат коллективлари ўртасида олиб бораётган барча оммавий-сиёсий ва ташкилий-тарбиявий ишларимизнинг мазмун ва моҳиятини белгилаб бермоқда.

Пахта йиғим-терими ва уни ташишда меҳнат унумдорлигига эришиш, дам олиш соатларида теримчи ва механизаторларнинг мириқиб ҳордиқ чиқаришлари учун зарур шарт-шароитлар яратиб бериш ҳар бир бошланғич партия ташкилотининг муҳим вазифаси бўлиб қолмоқда. Район партия комитети меҳнаткашларга идеология хизмати кўрсатиш юзасидан белгилаган тадбирларни изчиллик билан амалга оширмоқда. Яқинда пахтачилик бригадалари ва чорвачилик фермаларига агитпоезд юбордик. Унга райкомнинг штатсиз лекторлари, тажрибали идеология ходимлари билан бирга медицина, савдо ҳамда маиший хизмат ходимлари, район хаваскорлар клуби қатнашчилари ҳам жалб қилинди. Бошланғич партия ташкилотлари секретарлари райком бюроси тасдиқлаган қатъий график асосида агитпоезднинг ўз хўжаликларига қачон ва қайси соатларда келишини олдиндан аниқ биладилар. Бу эса бошланғич ташкилотларда шу кунги оммавий-сиёсий ишларни режалаштириш, агитпоезд ходимларини бригадаларга аниқ бўлиш ва улар кўрсатадиган хизматдан барча пахтакорларнинг баҳраманд бўлишини таъминлаш имконини бермоқда.

Идеология соҳасида илғор тажрибаларни кенг жорий қилиш олиб борилаётган оммавий-сиёсий ишларнинг таъсирчанлиги ва самарадорлигини таъминлайди. Райком бюроси бир қатор колхозларда ўтган йилларда тўпланган энг яхши тажриба ва ташаббусларни кўриб чиқиб, уни барча колхоз партия ташкилотларига ишда кенг қўлланиш учун тавсия этди. Ҳар бир хўжалик марказида шон-шуҳрат майдончалари барпо қилинди. Ҳар ўн кунда социалистик мусобақа якунлари чиқарилгандан сўнг энг кўп пахта терган теримчи ва механик-ҳайдовчининг фотосурати шу майдончага ўрнатилади. Илғорларнинг номини шарафлаб шон-шуҳрат байроғи кўтарилади. Қисқа митингдан сўнг мусобақа ғолибларига қимматбаҳо мукофотлар топширилади.

Райком тавсияси билан барча бошланғич партия ташкилотлари мусобақа илғорларини моддий ва маънавий рағбатлантиришнинг таъсирчанлигини ва тарбиявий ролини янада ошириш мақсадида илғорларга пул мукофоти бериш ўрнига терим илғорининг номи ёзилган қимматбаҳо мукофот тақдим этадиган бўлдилар. Район матлубот жамияти партия ташкилотларидан олинаётган буюртмалар асосида мингдан ортиқ ана шундай мукофотларни тайёрлаб қўйди.

Дала агитпунктларида социалистик мусобақа тўғрисидаги «Жанговар варақа» ва «Молниялар» орасида район партия комитетининг чақириқлари ҳам бор. Уларда район пахтакорларининг бу йилги мавсумдаги вазифалари аниқ ва қисқа қилиб ёзилган. Агитатор ва сиёсий ахборотчилар намунали иш олиб бораётгани сабабли ҳар бир дала меҳнатчиси ўз бригадаси, колхоз, район ва область бўйича олинган мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганидан ҳар куни боҳабар бўлиб турибди.

Илғор тажриба ва қимматли ташаббусларни қўллаб-қувватлаш ҳамда уларни кенг ёйишда айниқса агитаторларнинг роли катта бўлмоқда. Масалан, Калинин номли колхозда Умар Бобоқулов бошлиқ бригада пахтакорлари ўз имкониятларини қайта ҳисоблаб чиқиб пахта тайёрлаш йиллик планини 12 иш кунида, ҳар гектар майдондан 55 центнердан «оқ олтин» топшириш юзасидан қабул қилинган мажбуриятни 12 октябргача бажариш ташаббуси билан чиқдилар. Чўл зонасида ташкил этилган Тошботир Ўроқов бошлиқ бригада агитатори Нажим Қўлдошев қўшни бригадада бўлиб, планни эрта уддалаш имкониятларини синчиклаб ўрганди. Бу бригада ҳам етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини машиналарда териб оладиган бўлди. Н. Қўлдошев ўтказган суҳбатдан сўнг механизаторлар ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар қабул қилишди. Бригада аъзоларининг йиғилишига колхоз партия комитети ва правлениесидан вакиллар таклиф қилинди. Йиғим-теримни комплекс механизация асосида ўтказиш учун ҳамма зарур шароитлар яратиб берилди. Ана шу тариқа Умар Бобоқулов бошлиқ бригада ташаббуси аввал қўшни бригадада, сўнг бошқа бригадаларда ҳам қўлланила бошлади. Бу ҳам бўлса колхоз агитаторлари ва сиёсий ахборотчиларининг намунали фаолияти натижасидандир.

Агитация ва пропаганда ишларининг муваффақияти кўп жиҳатдан агитатор ва сиёсий ахборотчининг маҳоратига, лаёқатига, сўзга чечанлигига, тайёргарлигига боғлиқдир. Район партия комитети уларнинг маҳоратини мунтазам ошира бориш мақсадида доимий ҳаракатдаги семинар ташкил этди. Бу семинарларда лекциялар билан бирга назарий проблемалар ва амалий масалалар бўйича суҳбатлар ўтказилади, тажриба алмашинади. Райком идеология соҳаси кадрлари билан иш олиб бориш юзасидан перспектив планга эга. Ҳар ой охирида агитатор ва сиёсий ахборотчилар теримчи ва механик-ҳайдовчиларнинг социалистик мусобақаси тўғрисидаги варақалар билан таъминланмоқда.

Яхши йўлга қўйилган ва изчиллик билан олиб бориладиган контрол идеология ишлари соҳасида ҳам муҳим аҳамият касб этади. Яқинда район партия комитети Свердлов номли колхоз бошланғич партия ташкилотида оммавий-сиёсий ишларнинг аҳволи ҳақида шу ташкилот секретари Барно Холбоевнинг комплекс ҳисоботини бюро мажлиси муҳокамасига киритди. Ютуқлар билан бирга камчиликлар ҳам борлиги мажлисда маълум бўлди. Бошланғич партия ташкилоти сиёсий ахборотни ихтисослаштиришни яхши йўлга қўймаган. Райком бюроси зарур ёрдам бериш мақсадида идеология ходимларининг бир группасини ана шу совхозга сафарбар этди.

Бундай камчиликлар бошқа бир қатор хўжаликлар бошланғич партия ташкилотлари фаолиятида ҳам рўй бераётгани маълум бўлди. «Самарқанд» колхози бошланғич партия ташкилотининг комплекс ҳисоботи бюро мажлисида эшитилгандан сўнг бу хўжаликда дала шийпонлари, болалар боғчаси ва яслиси, кўчма кутубхоналар ишини яхшилаш юзасидан қабул қилинган қарор контрол остига олинди. Яқинда биз ана шу бошланғич партия ташкилоти секретарининг райком бюроси қарорлари қандай амалга оширилаётгани тўғрисидаги ҳисоботини яна бир марта эшитамиз.

Ўтказилган текширишларда яна шу нарса маълум бўлмоқдаки, баъзи хўжаликларда доклад, лекция ва суҳбатлар кўпинча колхоз марказига яқин бригадаларда ўтказилиб, узоқ бригадалар ва қишлоқлар эътибордан четда қолмоқда. Бошланғич партия ташкилотлари ҳам узоқда жойлашган бригадалар сиёсий ахборотчилари ва агитаторлари фаолиятини назардан қочирмоқдалар. Райком оммавий-сиёсий ишлардаги бундай аҳволни кескин қоралаб, ишдаги нотекисликни тезда тугатиш чораларини белгилади. Ҳар бир бригада ва фермада тасдиқланган план асосида мунтазам иш олиб борадиган доимий ҳаракатдаги агитпунктлар ташкил этилди. Райкомнинг штатсиз лекторлари, қишлоқ хўжалиги мутахассислари, ўқитувчи ва медицина ходимлари ҳам чекка қишлоқ ва бригадаларда лекция ва суҳбатлар ўтказмоқдалар.

Оммавий-сиёсий ишлар соҳасида қилаётган ибратли ишларимиз кўп. Аммо, идеология ишларини планлаштириш, кадрларни танлаш ва ўқитиш, белгиланган тадбирларнинг бажарилишини контрол қилишни янада яхшилашимиз лозим. Баъзи колхозларда иқтисодий проблемалардан яхши хабардор бўлган сиёсий ахборотчилар кам. Маданий турмуш, коммунистик ахлоқ проблемалари, кишилар онгидаги ўтмиш қолдиқларига қарши кураш олиб бориш мавзуларидаги суҳбатлар ҳамма вақт ҳам қизиқарли ва таъсирчан ўтяпти деб бўлмайди. Бошланғич партия ташкилотлари энг яхши идеология ходимлари тажрибасини, иш олиб бориш услубларини, суҳбатларга тайёргарлик кўриши, хуллас, сиёсий ахборотчи, агитатор ва лекторларнинг маҳоратини белгилаб берадиган иш усули ва услубларини атрофлича ўрганиб, уларга зарур ёрдам беришлари лозим.

Ҳозир далаларда пахта йиғим-терими авжида. Коммунистлар ғўза парвариши даврида тўпланган бой тажрибадан унумли фойдаланиб, далада оммавий-сиёсий ишларни яхшироқ олиб бориш, фойдали ташаббусларни кенг қўллаб-қувватлаш учун кураш олиб бормоқдалар. Улар ўзларининг барча ишларини КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Қозоғистон партия-хўжалик активи кенгашида сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифалар асосида ташкил этиб, қишлоқ меҳнаткашларини янги ютуқларга сафарбар этмоқдалар.

Н. ҲИДОЯТОВ,
Пахтачи район партия комитетининг секретари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЎҒРИСИДА ҚИССА

КИЕВ, («Правда» мухбири А. Войтович). Бу ерда очилган китоб кўргазмасини Совет Ўзбекистонига бағишланган коллектив қисса деса бўлади. Кўргазмага кейинги йилларда қардош республикада нашр этилган юзлаб асарлар қўйилган.

Кўпгина китоблар коммунистик қурилишда Ўзбекистон ССР меҳнаткашларининг эришган муваффақиятлари, халқларимиз ўртасидаги дўстлик тўғрисида ҳикоя қилади. Бадиий проза ва поэзиянинг ўнлаб томлари ўзбек совет адабиёти асосчиларининг, замонавий машҳур ёзувчиларнинг ижоди билан таништиради. Кўргазмада шунингдек Л. Украинка, И. Франко, О. Гончар ва бошқа украин адибларининг ўзбек тилида нашр этилган асарлари қўйилган. Кўргазма бўлимларидан бирига қардош республика прозаиклари ва шоирларининг Украинада нашр этилган китоблари қўйилган. Совет ҳокимияти йиллари мобайнида Украина ССРда ўзбек ёзувчиларининг асарлари ўн марталаб, жами 1,3 миллион нусхада нашр этилди.

«КОСМОС-855» УЧИРИЛДИ

1976 йил 21 сентябрда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-855» учирилди.

Йўлдош ичига космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш ва республика Ички ишлар министрлиги органларига кадрлар тайёрлашдаги хизматлари учун СССР Ички ишлар министрлигига қарашли Тошкент милиция махсус ўрта мактабининг бошлиғи Евгений Николаевич **Филютович**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган юрист» фахрий унвони берди.

ҒОЯВИЙ ЭЪТИҚОДЛИ КИШИЛАРНИ ТАРБИЯЛАБ ЕТИШТИРАЙЛИК

21 сентябрь куни Катта Кремль Саройида олий ўқув юртлари ижтимоий фанлар кафедралари мудирларининг Бутуниттифоқ кенгаши очилди.

Кенгаш ишида мамлакатдаги олий ўқув юртларининг ректорлари ва партия ташкилотларининг секретарлари, жамиятшунос олимлар, иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари фан ва ўқув юртлари бўлимларининг мудирлари, иттифоқдош республикалар олий ва ўрта махсус таълим министрлари, Марказий идеология муассасаларининг раҳбарлари иштирок этмоқдалар.

Кенгашни КПСС Марказий Комитети фан ва ўқув юртлари бўлимининг мудири С. П. Трапезников очди.

КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин «КПССнинг XXV съезди ва ижтимоий фанлар кафедраларининг вазифалари» тўғрисида доклад қилди. М. В. Зимянин кенгаш қатнашчиларини КПСС Марказий Комитети номидан табриклаб, уларга КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг самимий саломи ва эзгу тилакларини топширди.

Докладда айтиладики, партия XXV съезди ҳозирги вақтда совет фани олдига қўйган асосий вазифа — табиат ва жамият қонуниятларини тадқиқ қилишни янада кенгайтириш ва кучайтиришдан, коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришнинг, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришнинг ҳамда ишлаб чиқариш самарадорлигини ўстириш, халқ фаровонлиги ва маданиятини оширишнинг, меҳнаткашларда коммунистик дунёқарашни шакллантиришнинг актуал проблемаларини ҳал қилишга олимлар қўшаётган ижодий ҳиссани кўпайтиришдан иборат.

Докладчи бутун ғоявий бойлик, КПСС XXV съезди қарорларининг моҳияти барча меҳнаткашларнинг мулки бўлгани сингари, совет студентларининг ҳам мулки бўлишини, мамлакатни иқтисодий ва социал-сиёсий ривожлантириш юзасидан партия белгилаган планларни амалга оширишда уларга дастуруламал бўлиб хизмат қилиши лозимлигини таъкидлаб ўтди.

СССР Олий ва ўрта махсус таълим министри В. П. Елютин ўз докладини КПСС XXV съезди қарорлари асосида юқори малакали мутахассислар тайёрлаш сифатини ошириш вазифаларига бағишлади.

СССР Фанлар академиясининг вице президенти П. Н. Федосеев «КПСС XXV съезди ва ижтимоий фанлар соҳасида илмий тадқиқотларнинг вазифалари» тўғрисида доклад қилди.

Кенгаш ўз ишини давом эттирмоқда.

(ТАСС).

ДАНИЯ КОММУНИСТЛАРИНИНГ СЪЕЗДИГА ЖЎНАБ КЕТИШДИ

КПСС Марказий Комитетининг секретари К. У. Черненко (делегация бошлиғи), КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси А. С. Черняев ва КПСС Ленинград шаҳар комитетининг иккинчи секретари Б. П. Усановлардан иборат составдаги КПСС делегацияси Дания Компартиясининг XXV съездида қатнашмоқ учун Дания Компартияси Марказий Комитетининг таклифига биноан 21 сентябрда Москвадан Копенгагенга жўнаб кетди.

Внуково аэродромида делегацияни КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитонов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси Б. П. Бугаев, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат В. В. Загладин, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси К. М. Боголюбов, КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг ўринбосари В. С. Шапошников ва бошқалар кузатиб қолдилар.

* * *

Делегация шу куниёқ Копенгагенга келди. Аэродромда делегацияни Дания Компартиясининг Раиси К. Есперсен, Дания Компартияси Марказий Комитети ижроия комитетининг аъзоси, Марказий Комитет секретари И. Нерлунд, СССРнинг Даниядаги элчиси Н. Г. Егоричев кутиб олдилар.

(ТАСС).

ФАКТЛАР, ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР

ПЛАНЕТАМИЗДА

БМТ БОШ АССАМБЛЕЯСИНИНГ СЕССИЯСИГА

НЬЮ-ЙОРК, 21 сентябрь. (ТАСС). БМТ Бош ассамблеясининг XXXI сессиясида қатнашиш учун КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико бошчилигидаги совет делегацияси Нью-Йоркка келди.

А. А. Громико бу ерга келгач, матбуот учун баёнот берди. А. А. Громико бу баёнотда айтдики, БМТ Бош ассамблеясининг бундан аввалги сессияси бўлиб ўтганидан бери кескинликни юмшатиш сиёсати муайян доираларнинг қаршиликларига қарамай ўзига йўл очиб бораверди. Зотан бу қонуниятли бир ҳолдир, чунки ракета ядро қуроллари асрида давлатларнинг тинч-тотув яшаши, ҳамкорлик қилишидан, юз берувчи проблемаларни музокара даврасида ўтириб ҳал этишдан бошқа мақбул йўл йўқ.

Лекин таассуфки, уруш хавф-хатарига барҳам бериш вазифасини тўла-тўкис ҳал этилган деб ҳамон айтиб бўлмайди. Қуролланиш пойгаси тўхтамаяпти, ҳатто бу пойганинг суръати тобора ошиб бораяпти. Ер куррасининг бир қанча районларида кескинлик ва можаро хавфли ўчоқлари тугатилган эмас. Зўравонлик ва ўзбошимчалик ҳаракатларини халқаро муносабатлар практикасидан чиқариб ташламоқ учун ҳамма ишлар қилинди, деб бўладими?

Хуллас Бирлашган Миллатлар Ташкилоти меҳнат қиладиган соҳалар етарли. Совет Иттифоқи биринчи навбатда халқларнинг хавфсизлигини мустаҳкамлашга, пухта ва одилона тинчликни таъминлашга боғлиқ проблемалар Бош ассамблеянинг очилаётган сессияси иши марказида турмоғи керак, деб ҳисоблайди. Қуролланиш пойгасини чеклаш ва қуролсизланишга ўтиш, давлатлар ўртасидаги муносабатларда куч ишлатиш ёки куч билан дўқ қилишни қонунга хилоф қилиб қўювчи вазиятни яратиш шулар жумласидандир.

Совет Иттифоқига келганимизда, унинг ташқи сиёсати ҳозиргача бўлиб келгани сингари бундан-буён ҳам мана шу олижаноб мақсадларга эришмоққа қаратилади. КПСС XXV съезди ташқи сиёсий қарорларининг моҳияти, съезд қабул қилган тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун бундан буёнги кураш программасининг моҳияти ҳам мана шунда.

Биз сессияда тинчлик ва халқаро ҳамкорликни мустаҳкамлашга олиб борувчи қарорлар қабул қилинишига конструктив ёрдам бериш нияти билан Бош ассамблеянинг XXXI сессиясига келдик.

А. А. Громико Нью-Йорк аҳолисига, Америка Қўшма Штатларининг ҳамма гражданларига энг яхши истакларини айтди.

Украина ССР ва Белоруссия ССР делегациялари ҳам айни маҳалда Нью-Йоркка келди.

АҚШ. Нью-Гэмпшир штати полицияси Сибрук шаҳридаги қурилишда техника хавфсизлиги қоидалари бузилаётганлигига қарши ўтказилган намойиш қатнашчиларидан шу тариқа ўч олди.

Америкадаги кўпгина корхоналарда меҳнатни муҳофаза қилишнинг энг элементар нормаларига ҳам риоя қилинмаётир. Корхона эгалари бу тадбирларга маблағ сарфлашни истамаётганлиги ишлаб чиқаришда травматизм тобора кўпайиб бораётганлигига асосий сабаб бўлмоқда. Травматизм, айниқса, саноат қурилишида жуда кўп бўлиб, ҳар юз ишчидан 19 киши травма олмоқда. Бу ҳол қаттиқ шикаст кўришга ва, ҳатто, ўлимга сабаб бўлмоқда. АП—ТАСС фотоси.

БМТ Бош ассамблеясининг XXXI сессияси очилди

НЬЮ-ЙОРК, 21 сентябрь. (ТАСС). Бугун бу ерда БМТ Бош ассамблеясининг XXXI сессияси очилди. Сессияда 144 мамлакат вакиллари иштирок этмоқдалар. Совет делегациясига КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико бошчилик қилмоқда.

Сессия кун тартибида ҳозирги халқаро аҳволга доир 120 дан ортиқ муҳим масала бор. Халқаро тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш, қуролланиш пойгасини жиловлаш ҳамда ёппасига ва батамом қуролсизланишга эришиш проблемалари бу масалалар орасида асосий ўринни эгаллайди.

ХАЛҚАРО ЖУРНАЛИСТЛАР ТАШКИЛОТИНИНГ VIII КОНГРЕССИ

ХЕЛЬСИНКИ, 21 сентябрь. (ТАСС мухбирлари). Бугун бу ерда «Финляндия» саройида Халқаро журналистлар ташкилотининг VIII конгресси очилди. Конгресс ишида жаҳондаги 80 мамлакатдан келган 300 га яқин делегат қатнашмоқда.

Конгресс қатнашчилари журналистларнинг тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш, халқаро ҳамкорликни кенгайтириш, қуролсизланиш ва кескинликнинг юмшатилишини янада кучайтириш учун курашдаги ролини, империализмга ва реакцияга қарши курашаётган кишилар билан халқаро бирдамликни мустаҳкамлаш йўлларини муҳокама қиладилар.

Конгресс қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг табрикномасини ғоят баланд руҳ билан кутиб олдилар.

Финляндия Республикасининг Президенти У. К. Кекконен ҳам конгрессга табрикнома йўллади. У халқаро журналистлар ташкилотининг VIII конгресси кескинликни юмшатиш жараёнини чуқурлаштиришга, халқлар ўртасидаги ҳамжиҳатликни кенгайтиришга муҳим ҳисса қўшади, деб ишонч билдирди.

Финляндия ташқи ишлар министри К. Сорса Халқаро журналистлар ташкилотининг VIII конгрессини очиш маҳалида нутқ сўзлади.

Шундан кейин Жаҳон Тинчлик Кенгашининг Бош секретари Ромеш Чандра конгресс делегатларига қарата нутқ сўзлади. У жаҳон Тинчлик Кенгаши президиумининг халқаро журналистлар ташкилотини тинчлик тарафдорлари ҳаракатининг олий мукофоти Фредерик Жолио-Кюри номли «Тинчлик олтин медали» билан мукофотлаш тўғрисидаги қарорини ўқиб берди. Халқаро журналистлар ташкилоти халқлар ўртасида тинчлик ва дўстликни мустаҳкамлаш ишига қўшган жуда катта ҳиссаси учун, шунингдек бу ташкилот вужудга келган куннинг 30 йиллиги муносабати билан ана шу мукофотга сазовор бўлди. Р. Чандра ҳамманинг гулдурос қарсаклари остида бу медални Халқаро журналистлар ташкилотининг Бош секретари И. Кубкага топширди.

Шундан кейин конгресс қатнашчилари кун тартибидаги асосий масалаларни қараб чиқишга киришдилар.

Конгресснинг иши уч кун давом этади.

В. БУРБУЛИС,
В. ДОДОНОВ.

ОШКОРА ВА ФОЙДАЛИ СУҲБАТ

ВАШИНГТОН. 21 сентябрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Американинг таниқли сиёсий ва жамоат арбоби А. Гарриман билан учрашуви Қўшма Штатларда катта қизиқиш туғдирди. Газеталар Л. И. Брежнев Совет — Америка муносабатларини яхшилаш муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади ва Совет Иттифоқи СССР билан АҚШ ўртасида тузилган битимлар ҳамда аҳдномаларга қатъий риоя қилаётганлигини кўрсатди, деб уқтириб ўтмоқдалар.

Информация агентликлари, «Нью-Йорк таймс» ва «Вашингтон пост» газеталари А. Гарриманнинг икки ўртада ўтказилган суҳбат ҳақидаги гапларини келтирадилар ва шу билан бирга А. Гарриман иккинчи жаҳон уруши йилларида Американинг Совет Иттифоқидаги элчиси бўлганлигини эслатиб ўтадилар.

Мен, деди А. Гарриман, шу суҳбат чоғида Л. И. Брежнев кескинликни юмшатиш ва Совет — Америка муносабатларини яхшилаш ғоясига содиқ эканлигига, шунингдек стратегик ҳужум қуролларини чеклаш тўғрисидаги музокараларга катта аҳамият бераётганлигига чуқур ишонч ҳосил қилдим. А. Гарриман Совет раҳбари АҚШдаги сайловолди кампанияси давомида айтилаётган антисовет руҳдаги ва кескинликнинг юмшатилишига душманлик руҳидаги гапларни танқид қилганлигини, шунингдек стратегик ядро қуролларини чеклаш юзасидан янги битим тузиш ҳақида шу вақтгача келишиб олинмаганлигидан афсусланаётганлигини айтди.

Мен, деди А. Гарриман, Л. И. Брежнев АҚШда сайлов арафасидаги гаплардан норози бўлиши мумкин, деб ҳисоблайман ва унинг ана шу гаплардан тўла-тўкис хабардор эканлигига ишонч ҳосил қилдим.

Сўнгра А. Гарриман қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: Л. И. Брежнев АҚШдаги президент сайловида ғалаба қозонадиган икки номзоднинг ҳар бири билан Совет—Америка муносабатларини янада яхшилаш борасида ҳамкорлик қилишга тайёрдир.

Газеталар Америка арбобининг Л. И. Брежнев АҚШда баъзи кишилар томонидан «чекланган» ядро уруши хусусида тарғиб қилинаётган назарияларга мутлақо қарши эканлиги ҳақида айтган гапларини ҳам мисол қилиб келтиради. Совет раҳбари, деди А. Гарриман, «чекланган» ядро урушига йўл қўйиш мумкин эканлиги ҳақидаги гаплар катта хатодир, умуман ҳар қандай ядро урушига йўл қўймаслик керак. деб ҳисоблайди.

ХАЛҚАРО МАВЗУДА ◆

АЙТЧИ, ДЎСТИНГ КИМ ..?

- АФРИКАДАГИ ХАВФЛИ ҚЎЛАНКАЛАР
- ЖИРКАНЧ МАҚСАДЛАР ЙЎЛИДА
- ИРҚЧИЛИК — ХАЛҚЛАР ДУШМАНИ

Атроф гавжум. Айниқса Жанубий Африка Республикасининг Исроилдаги элчихонаси биносида ҳар галгидан ҳам кўра одам кўп. Бу ерда тинимсиз расмий қабуллар олиб бориляпти. Яқингинада элчилик байроқчаси тақилган бош консуллик автомобилини «Лимузин» билан алмаштирган жанубий африкалик дипломат Чарльз Финчем нутқ сўзлашдан қадаҳ кўтаришдан сира эринмас ва чарчамас эди. Бироқ, буни қарангки, шундай яхши шампань виносидан гўё порох ҳиди анқиб турарди. Дипломатик хушомаднинг сабаби жуда аниқ эди. Гап Жанубий Африка Республикаси ҳарбий денгиз кучлари учун Исроилда тайёрланган иккита янги ракета учирувчи кема устида айланмоқда эди. Ана шундай олди-бердилар билан икки томонлама тузилган битимни амалга ошириш йўлга қўйилмоқда эди. Маълумки бу битим Жанубий Африка Республикаси ирқчи режимининг бошлиғи Форстернинг яқинда Тель-Авивга визити даврида тузилган. Мазкур битимнинг иккинчи давраси Преториянинг қуруқликдаги кучлари учун Исроил қурол-яроғларини экспорт қилишдан иборат бўлади. Бунга ракета ва турли хил электрон ускуналар ҳам киради. Шунингдек Жанубий Африка ҳарбийлари Тель-Авив ҳарбий-ҳаво кучларининг янги хил «Кфир» самолётларини ҳам харид қилиш учун иштаҳаси тағин ҳам очилиб кетди.

Кўплаб қурол-яроғларни ирқчиларга жўнатиш, албатта, Жанубий Африка Республикаси билан Исроил ўртасидаги савдо-сотиқ доирасида олиб борилади. Шунинг учун ҳам улар ўртасидаги апоқ-чапоқлик айниқса савдо соҳасида тағин ҳам кучайиб кетди.

Яқинда Иоганнесбургда чиқадиган «Стар» газетасида 1971—1975 йилларда гумашталар ўртасидаги савдо-сотиқ ҳажми уч баравар ошганлиги қайд этилди. Бу йил эса савдо-сотиқ миқёси яна юз миллион долларлик даражага етиши керак.

Исроил эса қурол-яроғлар эвазига Жанубий Африка Республикасидан саноат учун, биринчи галда ҳарбий саноат учун хом ашё олиб кетади. Бундан ташқари, Претория Тель-Авивга ядро қуроли учун ишлатиладиган хом ашёни сотишни ҳам таклиф қилди.

Марокаш газетаси «Опиньон» Исроил билан Жанубий Африка Республикасининг ўзаро оғиз-бурун ўпишишларини образли қилиб «икки йиртқичнинг иттифоқи» деб атади. Чиндан ҳам улар ўртасидаги иттифоқ, мақсадларнинг бирлиги, ички сиёсатда ҳам, ташқи сиёсатда ҳам улар манфаатларининг уйғунлиги йиртқичларни ўзаро бирлаштирди.

— Исроилдан ўрнак олинг, — деди яқинда Жанубий Африка Республикасининг журналистига Исроил генерали Иосиф Гева, — Жанубий Африка Республикасини ҳам, Исроилни ҳам душман мамлакатлар қуршаб олган.

Жанубий Африка Республикасининг пропагандаси кўп вақтлардан буён Африканинг шимолий дарвозасини қўриқловчи «мардона соқчи» образини вужудга келтирганлиги ҳаммага маълум. Гўё у «мардона соқчи» ўзининг «жанубдаги оғайниси» билан биргаликда қитъани «коммунизмнинг суқулиб киришидан» ҳимоя қилиб турар эмиш.

Исроил матбуоти эса ўз навбатида Африканинг жанубида «ё ҳаёт, ё мамот» учун ўз жонини ҳам фидо қилувчи жасур дўстининг портретини чизиш билан овора. Биз ҳамма вақт Жанубий Африка Республикасига кўмаклашишимиз керак. деб кеча-ю кундуз уқтиради Исроил матбуоти, ўз ўқувчиларига.

Бир-бири билан қабиҳ ишлар юзасидан оғиз-бурун ўпишган Исроил ва Жанубий Африка Республикаси эндиликда аллақачонлар миси чиққан «оқ танлиларнинг афзалликлари» ҳақидаги «назария»ни ҳар маҳал пеш қилиб келмоқдалар. Преторияда Исроилни бу соҳада энг яқин иттифоқчи деб тушунишади. Шунинг учун ҳам БМТ Бош ассамблеясининг XXX сессиясида сионизм ирқчилик ва ирқий камситишнинг бир шакли эканлиги таърифлаб берилган эди. Исроилнинг ирқчиликдан иборат ички ва ташқи сиёсати буни яққол исботлаб кўрсатмоқда. Чунончи, Осиё ва Африкадаги «оқ танли бўлмаган» араб ва ҳатто яҳудий аҳолисига ҳам Исроил паст назар билан қараб келмоқда. Бу ҳол улар томонидан босиб олинган араб территорияларидаги аянчли манзараларда акс этиб турибди. Бу ҳол Тель-Авив сиёсатдонларига ҳам ғоятда равшан.

Жанубий Африка Республикаси ва Тель-Авив маъмурлари ўзларининг босқинчилик сиёсатларида бир-бирларидан сира ҳам қолишмайдилар. Масалан, Жанубий Африка Республикаси ғайри қонуний равишда босқинчилик билан эгаллаб олган Намибия территориясидан чиқиб кетишни рад этиб келмоқда. Исроил ҳам худди шу тарзда ўзи босиб олган араб ерларини озод этишдан бош тортмоқда.

Исроил билан Жанубий Африка Республикаси ўртасида кўп йиллардан буён ҳарбийларнинг ўзаро тажрибасини алмаштириб туриш тадбири ҳамон давом этиб келмоқда. Жанубий Африка солдатлари Исроилга «ҳужумкор»лик тактикасини ўргатмоқдалар. Улар буни яқинда Анголада ҳам синаб кўрдилар. Исроиллик гумашталар эса, Жанубий Африка Республикасидаги босиб олинган территорияларда «қора танли аҳолини бўйсундириш» усулларини ўргатадилар.

Хуллас, Тель-Авив билан Преториянинг ўзаро манфаатлари бир-бирига жуда мос тушади. Буни ўз бошларидан кечираётган ва азобини тортаётган Африка халқлари тағин ҳам равшанроқ тушунмоқдалар. Сионизм ва Исроил ҳам қитъанинг жанубидаги ирқчи режим сингари озод Африканинг ашаддий душманларидир.

А. ПРАВОВ,
(АПН).

МАШИНАЛАР ИШ УНУМИНИ ОШИРАЙЛИК

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

● КЎСАКЛАР ЕППАСИГА ОЧИЛДИ, ТЕРИМ СУРЪАТИ СОАТ САЙИН КЎТАРИЛЯПТИ. УРУҒЛИК ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ПЛАНЛАРИНИ БАЖАРИШГА ҚУЛАЙ ШАРОИТ ЯРАТИЛДИ ВА ФУРСАТ ЕТДИ. ҲАР БИР ХЎЖАЛИКДА БУ СОҲАДА БЕЛГИЛАНГАН ПЛАНЛАРНИ ТЎЛА ВА ОШИРИБ БАЖАРИШГА ЭРИШИНГ, БУ ЙИЛГИ УРУҒЛИК ПАХТАНИНГ ЧИГИТИ КЕЛАСИ ЙИЛГИ МЎЛ ҲОСИЛ ЗАМИНИ ЭКАНИНИ УНУТМАНГ!

● ХЎЖАЛИК ЙИЛИНИ САМАРАДОРЛИК ВА СИФАТ ЙИЛИГА АЙЛАНТИРАЙЛИК. ҲАММА ЖОЙДА ПАХТАНИ ТЕЗ ВА ТОЗА ТЕРИБ, ЮҚОРИ СИФАТ БИЛАН ТАЙЁРЛОВ ТАШКИЛОТЛАРИГА ТОПШИРИШГА ЭРИШАЙЛИК! «ОҚ ОЛТИН»НИНГ ИФЛОСЛАНИШИГА ЙЎЛ ҚЎЙМАНГ. ДАЛА—ЭТАК, БУНКЕР—ТЕЛЕЖКА—ПУНКТ УСЛУБИНИ КЕНГ ҚЎЛЛАНГ!

● БИР МИСҚОЛ ПАХТА ИСРОФ БЎЛМАСИН, ЙЎЛЛАР, ХИРМОН ЖОЙЛАРДА ТЎКИЛГАН ПАХТАНИ ТЕРИБ ОЛИНГ, ПАХТАЗОРЛАРНИ ЧОРВА МОЛЛАРИ ПАЙҲОН ҚИЛИШИДАН ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ, ЁНҒИНГА ҚАРШИ ҲУШЁРЛИКНИ КУЧАЙТИРИНГ!

● АЙРИМ ХЎЖАЛИКЛАРДА ПАХТА ХИРМОНЛАРДА ТЎПЛАНИБ ҚОЛЯПТИ, ЗАВОДЛАР, ТАЙЁРЛОВ ПУНКТЛАРИДАН ТРАНСПОРТ ВОСИТАЛАРИ КЕЧИКИБ ҚАЙТАРИЛЯПТИ, БЕПАРВОЛИК, ИНТИЗОМСИЗЛИК ҲОЛЛАРИ УЧРАБ ТУРИБДИ. БУ НУҚСОНЛАРНИ ОПЕРАТИВ РАВИШДА БАРТАРАФ ЭТИНГ! САМАРАДОРЛИКНИ ОШИРИШ, СУРЪАТНИ КЎТАРИШ, СИФАТНИ ЙЎҚОТИШГА ХАЛАҚИТ БЕРАДИГАН КАМЧИЛИКЛАРНИ ТЕЗДА БАРТАРАФ ЭТИНГ!

● ҲАММА — ПАХТА ТЕРИМИГА!

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Қуйи Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози меҳнатчилари мавжуд 4 минг гектар ернинг ҳар гектаридан 45 центнердан пахта топширишга аҳд қилишган. 18 минг тонналик улкан хирмонни бунёд этиш йўлида шу кунларда далаларда меҳнат авж олдирилган. Далаларда 100 та агрегат тонна-тонналаб «оқ олтин» термоқда. Механизаторлар бу йил етиштирилган ҳосилнинг 90 процентини «зангори кема»лар билан териб беришади. Совхоз заршунослари социалистик мажбуриятни 20 октябрдан қолдирмай ўринлатишга азму қарор қилишган.

Суратларда: (юқорида) мавсумда 200 тонна «оқ олтин» теришга сўз берган механизатор Ғани Бекматов. Ўртада — совхоз далаларида машиналар жавлон урмоқда. Пастда эса мавсумда 200 тоннадан ошириб пахта теришга шайланган механизатор Абдурайим Рустамов билан 50 центнерчи бригада бошлиғи Медхан Дадаев ўртоқлар.

Ж. Тўраев фотолари.

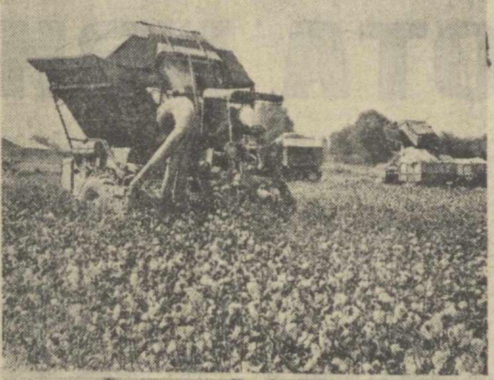

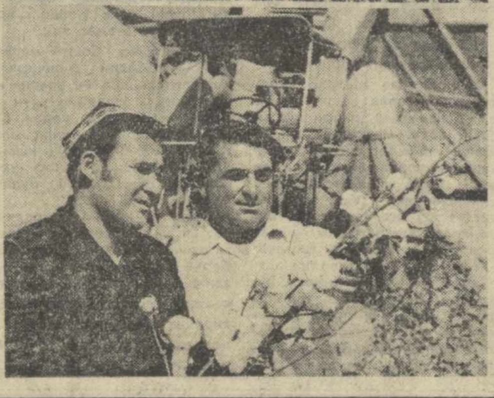

БУНКЕРЛАРДАН 70 МИНГ ТОННА

Районимиз Қарши даштида ташкил топган. Кейинги икки-уч йил ичида ўнлаб янги совхозлар ташкил қилдик. Бундан кўриниб турибдики, пахтакорларимиз ҳали ёш, дашт шароитига энди кўникиб келяпти. Шундай бўлишига қарамасдан ҳар йили минг-минглаб тонна пахта, кўплаб ингичка толали қимматбаҳо хом ашё тайёрлаяпмиз.

Асосий майдонлардаги ғўзалар машинабоп қилиб ўстирилди. Механизмлар билан чеканка қилинди. Шундай қилиб 35 минг гектар майдоннинг ҳосилини машиналар билан териб олишга белгиладик. Бунинг учун барча имкониятлар мавжуд. Ўтган йили машиналар бункеридан 35 минг тонна пахта тўкилган эди. Бу йил 70 минг тонна пахтани машиналар билан териб оламиз. Бу механизаторлар, транспорт ходимлари, пахтакорларимиздан уюшқоқлик билан иш кўришни талаб қилади. Хўжаликларимизда 560 та терим машиналари мавжуд. Бу агрегатларнинг аксарият қисми тўрт қаторли «Ўзбекистон» маркали терим машиналаридир. Яқинда район хўжаликларига яна 100 та янги терим машиналари етказиб берилди. Шундай қилиб, терим агрегатлари сони 660 тага етказилди. Механизаторларимизнинг ҳар бири ўртача 110 тоннадан пахта териб бериш мажбуриятини олдилар. 100 дан ортиқ механизатор эса мавсумда 250-400 тоннадан «оқ олтин» теришга аҳд қилдилар.

Ўтган йили ялпи ҳосилнинг 90 процентини терим машиналари билан саранжомлаб олган 22-совхоз пахтакорлари бу йил 97 процент ҳосилни машиналар билан териб бериш мажбуриятини олдилар. Шунингдек, даштда ташкил топган «Партия XX съезди» ва «Қашқадарё» совхозларининг механизаторлари ҳам 80-90 процент майдондаги ҳосилни терим машиналари билан йиғиштириб олишни мўлжаллаб иш бошлаб юбордилар.

Кейинги ўн кунликда пахта териш суръатини ошириш, хусусан машина теримини кучайтиришда яхши кўрсаткичларга эришганимиз учун районимизга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи берилди. Бундан чексиз мамнунмиз.

Шу кунларда терим машиналарини ишга туширдик, уларни икки сменада ишлатяпмиз. Терилган пахта тележкаларда пунктга етказиб берияпти, кераксиз жойларга тўкилиб ифлосланишига йўл қўйилмаяпти. Машиналар билан тележкалар иши бир-бирига уйғунлаштирилган.

Ютуқларимизни мустаҳкамлашимиз ва кенгайтиришимиз керак. Ҳар бир терим машинасининг кунлик иш унумини 14-15 тоннага чиқариш чораларини кўрмоқдамиз. Илғор механик-ҳайдовчиларимиз эса 18-20 тонналик маррани кўзлаб иш тутмоқдалар. Машиналарнинг бекор туриб қолиш ҳоллари бўлмаяпти.

Районимиздаги 18 та пахтачилик совхозида 53 та бўлим мавжуд. Терим машиналари 53 группага бўлиб ишлатилмоқда. Ҳар бир бўлимга биттадан кўчма устахона, учтадан махсус ёнилғи ва мойлаш материаллари ташийдиган машиналар бириктилди. Фақат «Ўзсельхозтехника» район бирлашмасидан 10 та кўчма устахона хўжаликларга терим мавсумида хизмат қилишга сафарбар этилди.

Тележкалар бункер-пункт маршрути бўйлаб ҳаракат қилдирилмоқда. Теримчилар терган пахта ҳам бевосита даланинг ўзида тарозиларда ўлчаб олиниб, тележкаларга юкланади ва пунктга жўнатилади. Теримчилар учун 30 минг этак етказиб берилди.

Пахта теримининг дастлабки кунлариданоқ терим машиналари билан терилган ҳар бир тонна пахта учун 15 сўмдан меҳнат ҳақи тўлаш белгилаб қўйилди. 70 минг тонна пахтани машиналарда саранжомлаб олсак, қўлда терилганига қараганда фақат иш ҳақининг ўзидан 5 миллион 900 минг сўм иқтисод қилиб қоламиз. Пахтани машиналарда терганимиз ва ҳосилнинг кўп қисмини биринчи сортларга топширганимиз эвазига яна қўшимча равишда давлатдан 5 миллион сўм муҳофот олишни кўзлаб иш тутаётирмиз.

Иқтисод қилиб қолинган маблағларнинг бир қисми механизаторларни, транспорт ходимларини ва йиғим-терим ишларида иштирок этаётган кишиларни рағбатлантириш учун сарф этилади. Механизаторларга ҳар куни икки марта иссиқ овқат тайёрлаб берилади. Буларнинг ҳаммаси йиғим-теримнинг қисқа муддатларда ўтишига имкон яратади.

Давлатга йиллик пахта сотиш планимиз 81 минг тоннани ташкил этади. Мажбуриятимиз эса 100 минг тонна. Ҳозир пахта пайкалларимизда зиммамизга олинган социалистик мажбуриятни тўла қоплайдиган даражада ҳосил тўпланди.

Планни 1 октябрга, социалистик мажбуриятни 20 октябрга ошириб бажарамиз. Пахтакорларимизнинг шиори ана шундай.

Э. ҲАЗРАТҚУЛОВ,
«Ўзсельхозтехника» Ульянов район бирлашмасининг бошқарувчиси.

ИНТИЛГАНГА ТОЛЕ ЁР

ЛАВҲА

Олтин далалар ўзгача гўзаллик кашф этган. Ҳаммаёқ оппоқ пахта билан безанган. Чаман-чаман очилган пахтазор майдонларини кўриб бир олам завққа тўласан, киши. Бу деҳқон меҳнатининг самараси, бу машина қудратининг меваларидир. Бугунги кунда деҳқонларимиз етиштирилган мўл ҳосилни йиғиб-териб олишга, давлатга топширишга уюшқоқлик билан киришганлар. Уларнинг ҳузурида қувонч ва шодликларига шерик бўлиш нақадар нашъали. Эсимда ўша кунлар.

Мен эгат оралаб бораркanman, оппоқ булутдай товланиб турган хирмон устидан чиқдим.

— Хирмонга барака, — дедим.

— Умрингизга барака, келинг ўғлим, — деди новчадан келган қалин қошли киши. У таниқли бригада бошлиғи Товбоев эди.

Бу ерда иш ниҳоятда қизғин. Ҳамма пахта ташвиши билан машғул. Икки киши прицепга пахта тўкмоқда. Пайкалдан чиқиб келаётган теримчиларнинг юзида шодлик акси, ўз меҳнатидан завқланиш ҳис-туйғулари мужассам. Қизиқ, дўппи чаноқлар жилваси уларнинг чеккасига ўтиб қолганмикан? Чарчоқлик, ҳорғинлик у ёқда турсин, дугоналар қаҳ-қаҳ кулиб бир-бирига ҳазил қилишарди. Белига этак боглаётган жувон ҳозиргина пахтасини топширган дугонасига деди:

— Турсуной, қанча пахта тердинг?

— Ўзинг-чи, — салмоқланиб сўз қотди дугонаси.

— Меники кечагидан...

— Ростданми, меники 90 кило бўлибди.

— Ундай бўлса мендан фақат 3 килограмм ошибсан холос, — қўшиб қўйди дугонаси. — Тушдан кейин сендан ўзишим турган гап. Дугонаси Мавлудахон ҳали кўрамиз, кўп катта кетма Турсуной, дегандек мийиғида кулиб қўйди. Бригадир менга қаради.

— Булар бригадамизнинг энг илғор теримчилари Мавлуда Абдусатторова, Турсуной Иброҳимова бўлади. Кеча 150 килограммдан теришганди ҳар бири. Бугун тушликкача 90 килограммдан бўлибди. Ҳарқалай, ғайрати ва ҳиммати баланд уларнинг.

Шу пайт механизатор йигит «зангори кема»сини хирмон томонга ҳайдаб кела бошлади. Бункер тўла пахтаси бор. У ўз агрегатини бўш турган прицепга яқин олиб бориб тўхтатди ва бункердаги «оқ олтин»ни ағдара бошлади. Кейин яна машинасини пахтазор денгизига бурди.

Бригадир сукунатни бузди: — Энди юринг, далаларни айланамиз. — таклиф қилди Абдусаттор. У «зангори кема»лар сузиб юрган пайкал томон бошлади. Бригадирнинг пахтазорга қараб ички бир қувончми ёки ғурурми, ҳарқалай ажойиб бир ҳаяжон билан талпинаётганлигини, қандайдир завқ олаётганлигини ҳаракатидан ҳам билиб олиш мумкин эди.

— Мана бу ғўзага қаранг ука, — гап бошлади Абдусаттор.—Диққат билан эътибор беринг-а. Ҳар бирида 8-10 тадан кўсак очилган. Бу мўл ҳосилдан нишона эмасми? Энди ҳисоблаб кўрайлик, — бригадир этик қўнжидан дафтарчасини олиб ҳисоб-китоб қилишга киришди. — Бир квадрат метрда ўрта ҳисобда 16 туп ғўза бўлса, бир гектар ерда 160 минг туп кўчат мавжуд. Ҳар туп ғўзада ўрта ҳисобда 6 дона лўппи чаноқ очилган дейлик. Ҳар чаноқдаги пахта тўрт граммдан бўлса, гектаридан 40 центнердан ошиқроқ ҳосил кўтариш мумкин. Ҳали очилмаган кўсаклар бундан мустасно!

Абдусаттор Товбоев тажрибали пахтакор, ҳисобдон деҳқон. У етти ўлчаб бир кесади, тадбиркорлик билан иш юритади. Шунинг учун ҳам уни хўжаликда «Абдусаттор ҳисобдон» дейишади. Ахир, деҳқон деган шундай бўлиши керак-да. Мен унинг ишларидан шод эдим. Шу пайт у яна сўзида давом этди.

— Машина билан пахта тераётган бу йигит Тўланбой Бадалов бўлади. Агрегат штурвалидан чаққонлик билан тушган ўрта бўйли йигитга ишора қилди у. Тўланбой Бадалов бир неча йилдан бери терим машинасини бошқаради. Баҳор ва ғўза парвариши даврида эса универсал рулини бошқаради. Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхозда ҳар йили у биринчи бўлиб пахтазор пайкалларига ўз машинасини олиб киради. Бу йил ҳам шундай қилди. Машина терими бошланганда Тўланбой Бадалов Абдусаттор Товбоев бошлиқ бригаданинг пахтасини териб берди. Биринчи теримдаёқ бригада маррага етди. Гектаридан 30 центнердан ошириб хирмон кўтарди. Тўланбойнинг ўзи эса бу ерда бункердан 80 тоннадан кўпроқ пахта тўкди. Ахир бригадир бундан қувонмасинми. Бугунги кунда у давлатга социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширмоқда.

— Нимасини айтасиз, қишлоқча қилиб айтганда, жонимиз кирди, мушкулимиз осон бўлди машина билан. Илгарилари гектаридан зўрға 20-22 центнердан ҳосил олган бўлсак, бултур 36 центнердан хирмон кўтардик. Мақтаниш эмас, бригадамиз хўжаликда биринчилардан бўлиб социалистик мажбуриятни бажарди. Бунинг ҳаммаси сўзсиз, машинанинг, техниканинг шарофати туфайли.

Абдусаттор Товбоевнинг гапларида жон бор. Машина колхоз деҳқонларининг қаноти бўлиб қолди. Чигит экишдан тортиб пахта ҳосилини йиғиб-териб олгунга қадар бажариладиган барча ишлар техника зиммасида. Бу йил хўжаликнинг барча бригадаларида пахтадан юқори ҳосил етиштирилди. Ҳосилнинг 80 процентини хўжаликдаги 20 га яқин «зангори кема» териб беради. Шу кунларда машиналар «оқ денгиз»лар ораламоқда. Бункерлардан ҳар бир механик-ҳайдовчи 8-10 тоннадан дур тўкмоқда. Бригадалар ўртасида бошланган социалистик мусобақада Абдусаттор Товбоев бошлиқ бригада байроқдор бўлмоқда. Ўтган ўн кунликда совринни олиб кетди. Эндиги навбат — социалистик мажбуриятга. 35 гектар ердан 40 центнердан хирмон кўтаришга қаратилган. Яхши ният — деҳқонга ҳамиша қанот бўлиб келган...

Колхоз деҳқонлари областнинг 450 минг тонналик улкан хирмонига бултурги йилга нисбатан 200 тонна кўп пахта топшириш билан ҳисса қўшади! Интилганга толе ёр, деганлар. Хирмонга барака, бободеҳқонлар!

Барот ИСРОИЛ.

ШОЛИ—ДАВЛАТГА

Республика областлари ва Қорақалпоғистон АССРда шоли ўрими ва шоли тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1976 йил 22 сентябрга бўлган МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган шоли; учинчи устун — мавсум бошидан буён тайёрланган шоли (топшириққа нисбатан процент ҳисобида); тўртинчи устун — бир кунда шоли ўриш; бешинчи устун — мавсум бошидан буён (ўриладиган майдонга нисбатан процент ҳисобида).

Сурхондарё	2,3	14,1	1,0	14,0
Сирдарё	2,2	8,9	3,0	18,4
ҚҚ АССР	1,7	8,3	1,7	9,0
Тошкент	1,7	5,2	1,7	9,6
Хоразм	1,7	4,0	3,2	22,9
Наманган	—	—	3,8	7,5
Андижон	—	—	—	—
Фарғона	—	—	—	—
Республика бўйича:	1,8	7,5	2,0	12,1

МАШИНА ТЕРИМИ ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

НАМАНГАН (Жамоатчи мухбиримиздан). КПСС XXV съезди тарихий қарорларини амалга ошириш учун курашаётган Уйчи районидаги «Гулистон» совхози механик-ҳайдовчилари катта ғалабани қўлга киритдилар. Улар областда биринчи бўлиб машинада пахта териш йиллик планини бажардилар.

Қабул пунктларига 720 тонна биринчи сортли «оқ олтин» топширилди. Ҳар бир машина билан 60 тоннадан пахта терилди. Машина терими плани 10 иш кунида бажарилди.

Планни бажаришда совхознинг Неъмат Ғаниев, Абдували Эрматов, Юнусали Усмонов, Абдувоҳид Мадраҳимов каби механик-ҳайдовчилари муносиб ҳисса қўшдилар. Улар ўз агрегатлари билан 70-75 тоннадан пахта териб топширдилар. Совхоз механизаторлари яна 1000 тонна пахта териб бериш мажбуриятини олдилар.

А. МАДУМАРОВ.

30 ЦЕНТНЕРДАН

ТЕРМИЗ («Совет Ўзбекистони» мухбири). Шеробод районидаги Ленин номли колхознинг Тўра Хушмуродов бошлиқ бригадасида 45 гектар пахтазорнинг ҳар гектаридан биринчи машина теримидаёқ 30 центнердан ошириб ҳосил териб олинди. Машиналар шарофати туфайли бригада пахта териш йиллик планини тўрт иш кунида уддалади. Бу меҳнат зафарларига эришишда механизаторларнинг ғайрат-шижоати намоён бўлди. Механик-ҳайдовчилардан Олломурод Суйинов ва Яраш Саъдуллаев ўртоқларнинг ҳар бири 50-55 тоннадан пахта териб хирмонга барака киритдилар. Бригада коллективи ҳосилдорликни 45 центнерга етказиш учун курашмоқдалар.

Шунингдек, В. Қодиров номли совхознинг Эгизбой Суюндиқов бошлиқ бригадаси аъзолари ҳам дастлабки довондан ошдилар. 60 гектар майдондан 180 тонна пахта олинди. Бунинг 75 проценти машиналар ёрдамида терилди.

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИ

НАРПАЙ. Район паррандабоқарлари катта зафар қучдилар. Улар давлатга 499 минг дона тухум сотиб, йиллик планни ошириб бажаришди. Бу меҳнат ғалабасига «Октябрь», «Победа», «Иттифоқ» колхозлари муносиб ҳисса қўшди. Шунингдек, давлатга гўшт топшириш плани ҳам ошириб адо этилди. 80,5 тонна семиз гўшт етказиб берилди. Давлатга тухум ва гўшт топшириш давом этмоқда.

З. ЙЎЛДОШЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН. Ғафур Ғулом номли колхоз чорвадорлари районда биринчи бўлиб давлатга гўшт етказиб беришда маррага етдилар. Улар тайёрлов пунктларига 74,5 тонна бўрдоқи гўшти топшириб, планни муддатидан илгари бажардилар. Хўжалик паррандабоқарларининг одими ҳам чаққи эмас. Улар 51 минг дона тухум топшириб, бу соҳа бўйича берилган планни анча ошириб адо этдилар.

С. ХОЛМАТОВ.

КИТОБ. 265 минг дона тухум тайёр! «Шаҳрисабз» совхозида шунча миқдорда тухум тайёрланди. План бир неча баравар ошириб адо этилди.

Ҳ. РАҲМОНОВ.

УРГУТ. Районда пландаги 1 миллион 142 минг ўрнига 1 миллион 186 минг 500 дона тухум тайёрланиб, йиллик планни муддатидан илгари ошириб бажарилганлиги тўғрисида ғалаба рапортига имзо чекилди. Қўлга киритилган бу меҳнат ғалабасида «Ленинград», «Партия XXIV съезди» ва Карл Маркс номли колхоз паррандабоқарларининг улуши катта.

Т. СОБИРОВ.

УЧ ДАРЁ ЮВАР КОКИЛИН...

ЁЗУВЧИ ЁН ДАФТАРИДАН

Бундан тўрт йил муқаддам «Йилнинг тўрт фасли» номли бадиий фильмни экранлаштираётган киногруппа Қаршидан эллик чақирим наридаги Таллимаржон шаҳрига бориб тушди. Фильмнинг энг муҳим эпизодларидан бири мана шу ерда суратга олиниши керак эди.

Биз етмиш километр масофага чўзилиб кетган олти насос станциясининг ҳаммасини суратга олдик. Мамнуният билан айтишимиз керакки, биз олти насос станциясидаги ўттиз олти турбинанинг энг сўнггиси ўрнатилган жараённи ҳам экранга муҳрлашга муяссар бўлдик. Аксарият кадрлар вертолётдан туриб олинди. Вертолётдан туриб ишни давом эттираётганимизда пастда кичик бир каналнi кўрдик. Бу «Москва» канали, деди учувчи. Кейин у «учта дарё ювар кокилин» деб байт ўқиб қўйди. Тўғриси, бунга шу заҳотиёқ тушунолмадим. Кейин ташвишлар билан овора бўлиб, канал ҳам, учувчи айтган байт ҳам хотирдан кўтарилди.

* * *

Машинада беш кишимиз. Кинооператор Ҳотам Файзиев, актриса Дилором Қамбарова, Қашқадарё область ижроия комитети раисининг ўринбосари Низомжон Бегматов, шофёр Қобилжон ва камина. Ҳозиргина ҳовур бериб турган пахта далалари тугаб, сўнгсиз чўл бошланди.

Бийдек дала. Уфққача чўл, чўл, чўл...

Ярим соатлар юрилгач, узоқдан қандайдир тепалик кўринади. Тепаликдан ошиб ўтилгач, узундан-узоқ чўзилиб кетган тупроқ довон бошланади.

— У ердан нима ўтади? — савол бераман Низомжон акага.

— «Москва» канали.

Ҳотам иккаламиз кўз уриштирамиз. Демак, биз бир йил бурун вертолётда кўрган канал мана шу. Демак, энди «учта дарё ювар кокилин» байтининг маъносини сўраш пайти етди.

— Чиндан ҳам уч дарё: бири Аму, бири Зарафшон, яна бири Қашқадарё. Учувчи байтни шу «Москва» канали устида айтиши сабабига келсак, чўл кокилини биринчи бўлиб шу канал «ювади».

Энди диққатимизни узоқда пайдо бўлган аллақандай қалъа жалб этади.

— Бу уйда «Москва» каналининг музейи жойлашган, — деди Низомжон ака.

«Қалъа» биз яқинлашган сайин қиёфасини ўзгартириб, баланд тепалик устига қурилган қишлоқ меҳмонхонаси типидаги шинамгина уйга айланди. Канал қурилишига қирқ тўрт миллион сўм сарфланибди. Натижа мана — кўз ўнгимизда. Канал 1973 йилда ишга тушганига қарамай, кўз ўнгимизда олис уфққа туташиб кетган пахтазорлар ястаниб ётади. Бу ерда ўсган шафтолизор ва узумзорлар ҳам шовуллаб ҳосил бера бошлаган.

Музейда айтарли кўп нарса йўқ. Асосан фотосуратлар. Лекин улар бу ерда кўрсатилган қаҳрамонона меҳнатнинг нодир ҳужжатига айланган.

Қашқадарёда сўнгги икки-уч йил ичида мислсиз олға силжишлар юз берди. Сув соҳасида ҳам, пахта соҳасида ҳам, чорва соҳасида ҳам.

Обкомнинг биринчи секретари гапига қараганда, ҳозирги кунда областда бирон қишлоқ йўқки, у сув билан таъмин этилмаган бўлсин. Ваҳоланки, яқин-яқин вақтларда Қарши деганда ҳамманинг кўз ўнгига сувга чанқоқ дашту биёбон келарди.

* * *

Чироқчи районида бизга область ижроия комитети раисининг ўринбосари Мусо Тўлаганов ҳамроҳлик қилди. У райкомнинг биринчи секретари отпускада бўлгани учун бу ерга маккажўхори планини бажаришда ёрдам бергани келган экан.

Чироқчи райони минг гектар ернинг ҳар гектаридан 75 центнердан маккажўхори бериб, планни ортиғи билан бажарди. Давлатга шу кунга қадар 49 минг тонна дон топширилди. Пахтакорлар ҳам улкан марраларни белгилашган. Масалан, Тожихон Равшанова бошлиқ бригада ҳар гектар ердан 45 центнердан «оқ олтин» топшириш мажбуриятини олди. «КПСС XXIV съезди» колхозининг Тўра Каримов бошлиқ бригадаси 55 центнердан ҳосил йиғишга қарор қилган... Буларни райкомнинг иккинчи секретари Баҳриддин Аҳмедов ҳикоясидан эшитиб, ён дафтаримга қайд этдим.

* * *

Чироқчидан Яккабоққа текис асфальт йўл олиб боради. Йўлнинг ҳар икки ёқасида уфққа туташган пахта далалари. Улар орасида қатор-қатор тутлар.

Чўлда бўстон! Ҳамма ёқдан барака сочилиб турибди. Меҳнат баракаси. Ниҳоят, улкан меҳнат самараси. Бу ерларда барака сўзи кўп ишлатилади. Меҳнаткашлар вакиллари бизларни кузатишар экан, умримиз ва ижодимизга барака тилашади. Биз ҳам уларнинг умрига ва хирмонларига барака тилаймиз.

Қашқадарё область партия комитетининг биринчи секретари Рўзмат Ғойибов область меҳнаткашлари ўз зиммаларига олган барча мажбуриятларни ошиғи билан бажарадилар, деб айтди. Хусусан пахта планини!

Биз атрофга назар ташлар эканмиз, бу гаплар бежиз айтилмаганлигини тушунамиз. Қашқадарё меҳнаткашларининг сўзлари ва амалдаги ишлари битта эканлигига ишонч ҳосил қиламиз.

Йўлларда бўлиб ўтган учрашувлардан бири.

Қамаши райони. Райкомнинг биринчи секретари Момашо Оллаёров аввало бизни республика киностудиялари ишидан яхши хабардорлиги билан таажжубга солди. Районда кино хизмати яхши йўлга қўйилганлиги ҳам бизни хурсанд этди. Олти колхоз ва тўрт совхозда йигирмадан ортиқ киноустановка бор. Ҳатто узоқ яйловларда меҳнат қилаётган чорвадорлар ҳам кино хизматидан баҳрамандлар. Улар «Ўзбекфильм» ва республика илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудияси маҳсулотларини мунтазам кўриб борадилар.

— Бизнинг киноплёнка ҳам пахтадан ишланади, — деди областда ўтган ўзбек кино санъати ҳафталиги ташкилотчиларидан бўлган СССР халқ артисти Малик Қаюмов райкомдаги учрашувда, — энг сифатли пахтадан. Сизнинг ишингизда ҳам сон, ҳам сифат тилаймиз. Биз ҳам сизга ваъда бериб айтамизки, сифат шиорини янада баланд кўтарамиз.

— Сонда ҳам орқада қолмангизлар, — деди Момашо Оллаёров.

— Орқада қолмаймиз, — жавоб берди Қаюмов.—Асарларимиз сифати халқимиз талаби даражасида юксак бўлади.

— Биз 35 минг тонна пахта бериш мажбуриятини олган эдик. Аммо, ниятимиз янада катта — давлатга 40 минг тонна «оқ олтин» берамиз деб турибмиз. Бу ваъдамизни албатта бажарамиз, Малик ака!

— Минг тонна маккажўхори берганимизни ҳам айтиб қўйинг! — дейди залда ўтирганлардан бири Оллаёровга мурожаат қилиб. — Пилла, мева, картошка планларини ҳам ошириб бажардик. 6 минг тонна ўрнига 18 минг тонна ғалла бердик.

Биз Шаҳрисабзга етиб боргунча бундай учрашувлар бир неча марта бўлиб ўтди. Бир-биридан қувончли, бир-биридан ҳаяжонли учрашувлар. Мен уларни батафсил эслаб ўтмоқчи эмасман. Фақат биз ижодкорлар халқимиз олдида қанчалик қарздор эканлигимизни такрор айтиб ўтмоқчиман.

Кеч кириб, қуёш бота бошлаганида Шаҳрисабзга кириб бордик. Шаҳарга кириб бориш билан юзга асрлар нафаси «гуп» этиб уради. Чунки, бу Темур ватани, у яратган катта империянинг энг биринчи шаҳри. Айни вақтда у ёш, навқирон. Чунки, унда янгидан-янги иморатлар қад кўтармоқда. 5-6 асрлик ёдгорликлар реставрация қилинмоқда. Бизнингча, Шаҳрисабз ўртасидаги майдон улуғворлиги ва гўзаллиги билан фақат Тошкентнинг Қизил майдонигагина озгина ён бериши мумкин.

Шаҳрисабз райони пахта етиштиришни икки баравар кўпайтирмоқчи. Мевачиликни ўн бараварга! Тоғ бағирларидаги ерларни, яқин атрофдаги қўриқларни ўзлаштирмоқчи. Хусусан, шаҳар раҳбарлари қадимий ёдгорликларни реставрация қилиш бўйича катта ишлар олиб боришмоқда. Республика ҳукумати уларнинг илтимосини қондириб, бу иш учун ажратилган маблағ миқдорини йил сайин кўпайтираётир. Шаҳар майдонида Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган шаҳрисабзлик жангчиларга улкан ёдгорлик қўйилган. Майдоннинг нариги чеккасида эса машҳур Оқсарой. Уни реставрация қилиш осон эмас. У шу қадар улканки, уни аслига келтиргунча жуда кўп меҳнат қилиш лозим бўлади.

Якка боғ ўрнида минг боғ, якка чинор ўрнида минг чинор барпо этаётган қашқадарёликлар чўл отини ҳам яқинда хариталардан ўчирса, ажаб эмас.

Ҳожи АҲМАР.

Ахборот Воқеалар Фактлар

МЕҲНАТ ҲАҚИДАГИ ҚОНУНЛАРГА ЭЪТИБОР КУЧАЙТИРИЛСИН

Фабрика-завод комитетлари ва маҳаллий комитетларнинг меҳнатни муҳофаза қилиш комиссиялари жамоатчи инспекторлари ва аъзоларидан 80 мингдан кўпроқ киши республикада меҳнат ҳақидаги қонунларга риоя қилиниши устидан назорат ўрнатишган. Касаба союзлари ўн мингдан кўпроқ жамоатчи юридик консультациялар, хотин-қизлар, ўсмирлар ўртасида ишлаш комиссияларини ташкил қилдилар. Ўзбекистон халқ хўжалиги ходимларининг меҳнатини муҳофаза қилиш учун бу йил қарийб қирқ миллион сўм ажратилди. Касаба союз активининг 21 сентябрь куни Тошкентда бўлиб ўтган республика кенгашида ана шу фактлар келтирилди. Кенгашда касаба союзларининг меҳнат тўғрисидаги қонунларга риоя қилиниши устидан назорат ўрнатишни ташкил этишга қаратилган ишларни кучайтириш соҳасидаги тадбирлари муҳокама қилинди.

Кенгаш қатнашчилари касаба союз ташкилотларининг ана шу муҳим соҳадаги ишини янада такомиллаштириш юзасидан тавсиялар ишлаб чиқдилар. (ЎзТАГ).

ШИФОХОНА 50 ЁШДА

Яқинда Термиз шаҳридаги область касалхонасининг ташкил топганига 50 йил тўлиши муносабати билан йиғилиш бўлиб ўтди.

Дастлабки область касалхонасида аёллар ва эркаклар учун иккитадан палата бўлган, медицина кадрлари ҳам етишмасди. 1929 йилга келиб касалхонадаги ўринлар сони 100 га етди. Хирургия, терапия, болалар, юқумли касалликлар, кўз касалликлари бўлимлари ташкил этилди. Ҳозир эса касалхона областдаги даволаш муассасаларининг марказига айланган.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЯНГИ ПАХТА ПУНКТИ

Қарши чўлида ташкил этилган янги хўжаликларда пахтадан йил сайин мўл ҳосил етиштирилмоқда. Пахта ҳосилдорлиги ошиб бораётганлиги сабабли мавжуд қабул пунктларини кенгайтиришдан ташқари янги пунктлар ҳам қурилаётир. Жумладан, «Қаршистрой» бошқармасига қарашли Калинин номли совхоз пахтакорлари бу йилги ҳосилни янги қабул пунктига топшираётирлар. Мавсумда 10 минг тонна «оқ олтин» уйиладиган бу пункт «Миришкор» номи билан аталди.

Ж. ЮСУПОВ.

ҲАМҚИШЛОҚЛАР ХОТИРАСИ

Андижон область Избоскан районидаги «Шарқ юлдузи» колхозининг маркази Тўрткўл қишлоғида «Жасорат» хиёбони бунёд этилди. Бу ерда Тўрткўл қишлоғидан фронтга кетиб, она-Ватан озодлиги йўлида қурбон бўлган жангчилар хотирасини эъзозлаб, номаълум солдат ҳайкали ўрнатилган. Рамзий гранит деворларга Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган 445 жангчининг исми-шарифи зарҳал ҳарфлар билан ўйиб ёзилган.

И. ЭГАМНАЗАРОВ.

Фарғона ип-йигирув комбинати коллективи КПСС XXV съезди қарорларида айтилганидек, ўнинчи беш йилликда юқори сифатли газламалар ишлаб чиқаришни жадал ривожлантириш ва уларнинг хилларини кўпайтириш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Корхонада маҳсулот сифатига алоҳида эътибор берилапти. Ишлаб чиқариш участкалари ўртасидаги социалистик мусобақада 2-йигирув фабрикаси пешқадамлик қилмоқда. Суратда: фабрика цехларидан бирининг умумий кўриниши.

Л. Гусейнов фотоси.

Суратда (ўнгдан чапга): колхоз раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Манноп Жалолов ўғиллари Муҳаммаджон ва Неъматжон билан эртага пахтаси «зангори кема»ларда териладиган пайкалларни белгилаб олмоқда. Уларнинг ёнида кечки профилактикадан ўтказилиб, навбатдаги ҳужумга шайлаб қўйилган машиналар турибди.

А. Тўраев фотоси.

ҚИЗҒИН ТАРАДДУД

Республикамиз пойтахти Тошкентда ўтадиган Осиё ва Африка мамлакатлари ёш ёзувчиларининг халқаро учрашуви очилишига саноқли кунлар қолди. Учрашувнинг ташкилий комитети ва бош дирекцияси ана шу икки улуғ қитъа ёш қалам аҳлининг мулоқати кунларига тайёргарликнинг сўнгги тадбирларини амалга оширмоқда.

Тошкент адабий форумида Осиё ва Африка мамлакатлари ижодкор ёшларининг юздан ортиқ вакили, шунингдек қардош совет республикалари ёш бадиий зиёлиларининг катта отряди иштирок этади. Тошкентга айрим Европа мамлакатларидан ҳам делегациялар келиши кутилмоқда.

Тошкент халқаро адабий учрашуви қатнашчилари 26 сентябрь куни Ватанимиз пойтахти Москва заминига қадам қўядилар. Бу улуғ шаҳарнинг диққатга сазовор жойларини бориб кўрадилар. Табаррук Қизил майдонда, Кремлда, Бутуниттифоқ Халқ Хўжалиги Ютуқлари Кўргазмасида бўладилар. Ниҳоят, меҳмонлар 27 сентябрь куни серқуёш, меҳмондўст Тошкентга ташриф буюрадилар.

Осиё ва Африка мамлакатлари ёш ёзувчиларининг халқаро учрашуви программаси ғоят қизиқарли ва мазмундор тузилган. Меҳмонлар даҳшатли зилзиладан кейин СССР халқларининг биродарлик қудрати ва мўъжизакор меҳнати билан тубдан қайтадан қурилган гўзал республикамиз пойтахти билан танишадилар. Ленин майдонидаги доҳий Ленин ҳайкали пойига ва номаълум солдат қабрига гулчамбарлар қўйиш маросими бўлиб ўтади.

Бундан ташқари «Халқлар Дўстлиги» музейини бориб кўришади. Сўнг бу ердаги қатор адабий ижодий марказларда, журналларнинг редакцияларида, нашриётларда бадиий маданият ходимлари билан учрашувлар ўтказадилар.

Адабий форум қатнашчилари чўлқуварлар маскани — Сирдарё области ва Самарқанд шаҳрида ҳам бўлиб, бу ерлардаги улуғвор меҳнат самаралари, тарихий ва маданий ёдгорликлар билан танишадилар.

Халқаро учрашув кунларида республикамизда меҳмонлар иштирокида бир неча митинглар бўлиб ўтади. Тошкент Кино уйида пойтахт ижодий зиёлилари ва икки қитъа ёш адибларининг Латин Америкаси халқларининг неофашизмга қарши олиб бораётган курашлари билан, Гулистон шаҳрида меҳмонлар ва Сирдарё область меҳнаткашларининг империализмга ва Исроил агрессиясига қарши курашаётган яқин Шарқдаги прогрессив кучлар билан, Самарқанд шаҳридаги чинни заводи ишчиларининг ирқчилик ва апартеидга қарши мардонавор курашаётган Африка халқлари билан ҳамнафаслигига бағишланган митинглар бўлиб ўтади.

Адабий форум кунларида ўзбек давлат филармониясининг концерт залида интернационал шеърият кечаси ҳам ташкил этилади. Бу улкан мушоирада Осиё ва Африка ёш шоирлари билан бир қаторда совет шеърияти намояндалари ҳам иштирок этади.

Осиё ва Африка мамлакатлари ёш ёзувчиларининг Тошкент халқаро учрашуви 28 сентябрь оқшомида Алишер Навоий номли Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театрининг муҳташам биносида тантанали равишда очилади. Халқаро адабий учрашув 4 октябргача давом этади.

М. САФАРОВ.

Фарзандлар камоли—юртимиз иқболи

ОТА ИЗИДАН

— ЎҒИЛЛАР: ота, биз билан мусобақалашасизми?

— ОТА: сизлар билан беллашганим бўлсин!

— ЎҒИЛЛАР: марра қанчадан?

— ОТА: сизга 150 тонна, Муҳаммаджон. Мен билан Неъматжонга 100 тоннадан.

[Ота-бола ЖАЛОЛОВлар суҳбатидан].

От босганни той босади. Шунга ўхшаш ота изидан юрган фарзанд поя-поя кўтарилиб муродига етади. Қуш уясида кўрганини қилади. Қиёслаш жоиз бўлса, заҳматкаш отадаги инсонийлик, меҳнатсеварлик фазилатлари фарзандларга ўтиб, гўзаллик бахш этади. Фарзандлар камолоти оила бахт-саодати, улар бунёдга келтирган маҳсулотдан халқ баҳраманд бўлиб, раҳматлар айтади. Бу ота шаънига шуҳрат, оилага миннатдорчиликдир.

Андижоннинг Бўз районида чўл зонасида Жалоловлар оиласи истиқомат қилади. Рўзғор бошлиғи Манноп акани ҳамма билади, ҳурмат қилади. Унинг номи республикамиздан ташқарида ҳам маълум ва машҳурдир. Бу оиланинг меҳмони бўлган ивановолик машҳур тўқувчи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Совети депутати Зоя Павловна Пухова бундай деган эди:

— Манноп Жалоловлар оиласида совет кишилари турмуш тарзига хос хислатларни кўрдим. Ота топилмас рўзғор бошлиғи, она меҳрибон уй бекаси, фарзандлар замонамизнинг ажойиб ёшлари. Уларнинг мақсади битта — пахтакорлик номини шарафлаш учун пахта етиштиришни кўпайтириш! Бу коммунистик оила ибратидир.

Ҳа, шундай. Манноп аканинг касби пахтакор, ҳунари механизатор, манзилгоҳи колхоз, ҳамроҳи оила, суянчиғи фарзандлари. Меҳнат унинг номини улуғлади, шон-шарафларга буркади. Пиллапоя бўлиб тракторчиликдан хўжалик раҳбари даражасига кўтарган ҳам меҳнат. У узоқ йиллардан буён йирик ва кўп тармоқли колхозга раислик қиляпти.

Манноп ака Жалолов коллектив хўжалик манфаатини ҳамма нарсадан юқори қўяди. Чўлни пахта маконига айлантириш, ҳосилдорликни ошириш, деҳқончиликда химизация, ирригация-мелиорация, механизацияни кенг жорий этишда иш бошида турди. Бугун ҳалол меҳнатининг мевасини кўриб турибди, дастлабки йилдаги 12 центнерлик пахта ҳосили 42-45 центнерга кўтарилди. Ақл заковат, тадбиркорлик билан иш тутиш деганлари шу-да! Колхознинг экономикаси мустаҳкамланди, колхозчиларнинг турмуш фаровонлиги юксалди. Буларнинг ҳаммаси фарзандларининг кўз ўнгида юз берди, улар ота касбига меҳр қўйиб улғайишди.

Яқинда қизиқ воқеа бўлди. 1240 гектар майдонда пахтадан юқори ҳосил етиштирилди, 5.500 тонналик «оқ олтин» хирмонига замин яратилди. Колхозчилар, хусусан механизаторлар пахтанинг 80 процентини машиналарда териб, 12 иш кунида йиллик планни бажарамиз дейишди. Режалар тузилди, тадбирлар белгиланди. Лекин раис ўйланиб қолди. Бу бежиз эмас эди.

— Йигирма бешта машина бор, — лаблари пичирлади Манноп аканинг, — уларни икки сменада ишлатиш учун элликта механизатор керак. Механизаторларимиз қирқ олтита, тўрт механизатор етишмайди. Икки машина бекор туриб қолса-я? Йўқ, бундай бўлиши мумкин эмас!

Отадаги кўнгил хираликни сезган Муҳаммаджон ташвишга тушиб қолди. Ахир тарбия бериб камолотга етказган, механизаторлик касбини ўргатган ота-да. Муҳаммаджон кўнгил-хиралик сабабини сўради, Манноп ака бор гапни рўй-рост айтди.

— Механик-ҳайдовчилар етишмаяпти, икки машина бекор туриб қоладиганга ўхшайди, ўғлим.

— Шунга ташвиш тортяпсизми, дада, — кулимсираб гап қотди ўғил. Мен борман, укам Неъматжон бор, машиналарни бекор қўйсак уят бўлар...

Манноп ака сергакланди, маъюслик ўрнини шодлик нишоналари эгаллади. Дарҳақиқат ўйлаб кўрса, икки механизатор ўғли битта терим машинасини икки сменада тўхтовсиз ишлата олади, билими, тажрибаси бор.

— Яхши, машинанинг биттасини сизларга берамиз, қанчадан пахта терасизлар? Тадбиркор ота фурсатдан фойдаланиб фарзандлари зиммасига халқ юкини ҳам қўйиб олмоқчи бўлди.

— Мен 150 тонна тераман, — деди Муҳаммаджон қатъий.

— Мен 100 тонналик маррани эгаллайман, — гап қотди Неъматжон.

Манноп ака уларни бағрига босиб, оталик меҳри билан миннатдорчилик сўзларини изҳор этди. Лекин масаланинг яна бир нозик томони бор эди, яна битта терим машинасига механизатор етишмаяпти. Нима қилиш керак?

— Сирдарёлик машҳур механизатор Аҳмаджон Валиев ўзининг ўғиллари билан мусобақалашиб машинада пахта терар экан, — деди Неъматжон. Иккалангиз ҳам механизатор. Сиз ҳам биз билан мусобақалашиб пахта термайсизми, дада?

Манноп ака ўйланиб қолди. Дарҳақиқат Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Аҳмаджон Валиев меҳнатсевар фарзандларини ёнига олиб ҳар мавсумда неча юз тонналаб дурдона теряпти машиналарда. Нега энди Манноп Жалоловлар оиласи термасин?

— Сўнгги машинани ўзим бошқараман, — деб юборганини ўзиям сезмай қолди, Манноп ака.

Дала шийпонида, ғўзаларнинг барглари бир текис тўктирилган, сон-саноқсиз кўсаклар очилиб лўппак пахтага айланган пахтазор ўртасида колхоз раиси Манноп ака Жалолов машинада 100 тонна, унинг қобил фарзандлари Муҳаммаджон билан Неъматжон 100-150 тоннадан пахта териш шартини ўртага қўйиб қўл олишди. 350 тонна дурдона ота-болалар бошқараётган икки машина бункерларидан тўкилади, бу колхоз бўйича тайёрланадиган ялпи пахтанинг 10 процентидемакдир.

Оқ йўл сизларга, ота-бола дала гвардиячилари!

М. НАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

СВЕРДЛОВ НОМЛИ ҚОНЦЕРТ ЗАЛИДА

25, 26 СЕНТЯБРДА
кундуз соат 15.00 да ва кеч соат 19.00 да

ЁШ ХОНАНДАЛАР ВА РАҚҚОСАЛАР ДАВРАСИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари: **Қизлархон ДУСТМУҲАМЕДОВА, Дилафруз ЖАББОРОВА.**

Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурсининг лауреати **Карима УЗОҚОВА,** Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати **Маъмура ЭРГАШЕВА.**

Бутуниттифоқ созанда-ижрочилар конкурсининг лауреати **Шуҳрат ЙУЛДОШЕВ,** Ўрта Осиё республикалари созанда-ижрочилар конкурсининг лауреати **Фазилат ШУКУРОВА.**

Санобар РАҲМОНОВА (Андижон), ака-ука Исроилжон ва Исмоилжон ВАҲОБОВЛАР (Тошкент), Султонпошша УДАЕВА, ака-ука Шерматжон ва Раҳматжон ФАЙЗУЛЛАЕВлар (Хоразм), Чамангул НУРУЛЛАЕВА, Улмас САИДЖОНОВ (Қарши), Матлуба ДАДАБОЕВА (Наманган), Назиржон НАЗАРОВ (Қўқон), Ойша РАҲМОНОВА, Моҳичеҳра НУРМУҲАМЕДОВА, Нурхон ЗУЛУНОВА, Ҳавасхон ИСКАНДАРОВА, Дилмурод ИСЛОМОВ, Ғуломжон ЁҚУБОВ, Шерқўзи ҒОЗИЕВ, Абдуфаттоҳ САИДОВ, Саттор ИСЛОМОВ (Тошкент).

Узбек халқ чолғу асбоблари ансамбли.

Музика раҳбари Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Салоҳиддин ТУХТАСИНОВ.**

Программани Уткир СИДДИҚОВ ва Ҳанифа ОРТИҚБОЕВА олиб боради.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, шанба ва якшанба кунлари соат 12 дан сотилади.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

Бир неча кундирки, Москвадаги Марказий кўргазмалар залида «Мамлакат ёшлиги» номли Бутуниттифоқ бадиий кўргазмаси намойиш этилмоқда. Шуниси қувонарлики, кўргазмага қўйилган экспонатлар орасида республикамиз ёш рассомларининг элликдан ортиқ асари бор. Жавлон Умарбековнинг «Болалик хотираси», «Булоқ», Баҳодир Жалоловнинг «Рассом портрети», Шуҳрат Абдурашидовнинг «Шоир Абдулла Орипов ва рассом Бахтиёр Бобоев», Мақсуд Тўхтаевнинг «Онага бағишлов» картиналари, А. Калонов, А. Маҳкамов, М. Содиқовларнинг графика, литография ва линогравюралари, И. Жабборовнинг «Она», М. Гасимовнинг «Нина портрети», М. Порубанинг «Замондош портрети» каби ҳайкалтарошлик намуналари, Шаҳноза Мўминова ва Лариса Киреевaларнинг кулолликка оид ишлари ва бошқа асарлар шулар жумласидандир.

Виставкага тақдим этилган асарлар ўзининг бадиий етуклиги, оригинал талқини ва чуқур фалсафий мазмуни билан ажралиб туради. Ёшлар ёркин мавзуни томошабинга бекаму кўст етказиш устида ўйлар эканлар, миллий санъатимиз довруғини таратган атоқли рассомларимиз изидан борганлар, уларнинг ўлмас анъаналарини дадил давом эттирганлар. Шунинг учун ҳам юксак дидли москвалик санъат мухлислари ўзбекистонлик ёш ижодкорларнинг асарларини зўр қизиқиш билан томоша қилмоқдалар.

Томошабинларга Саъдулла Абдуллаевнинг асарлари ҳам манзур бўлмоқда. Уч йил бурун Ленинград шаҳридаги Репин номидаги рассомлик санъати институтини муваффақиятли тугаллаган ёш ижодкор мухлислар назарига тез тушди. Унинг «Ёшлик», «Анҳор бўйида», «Ёш оналар» каби полотноларини кўрган танқидчилар рассомда умидли қалам ва истиқбол борлигини пайқадилар. Саъдулланинг «Ёш қурувчилар» картинаси ниҳоятда табиий талқин этилганлиги билан характерлидир. Бу, ёш ижодкорнинг ҳаётга, воқеликка зийрак кўз билан қараётганидан, танлаган мавзуси орқали катта умумлашмалар чиқаришга тинмай интилаётганидан далолат беради.

ЁШЛАР ИЖОДИ

ШАРАФ ВА МАСЪУЛИЯТ

Баҳодир Жалолов Бутуниттифоқ кўргазмасида иккинчи марта қатнашмоқда. Унинг «Ўқишни истаймиз» номли картинаси Бутуниттифоқ Халқ Хўжалиги Ютуқлари Кўргазмасининг бронза медали билан тақдирланган. Ёш мўйқалам соҳибининг «СССР халқ артисти Комил Ёрматов» портрети чуқур инсоний характерни ёркин ифодалагани билан қимматлидир. Рассом қаҳрамонини ўйга чўмган ҳолатда акс эттирган. Атоқли санъаткорнинг кўз қарашларидан янги асар ҳақида фикр юритаётганлигини уқиб олиш қийин эмас.

Марат Содиқовнинг «Ойна» асари публицистик характери билан ажралиб туради. Автор бу ерда фашизмни кескин фош этади, тинчликка, халқларнинг бирдамлигига чақиради. Унинг бундай улуғвор темага дадил қўл уриши ва муваффақиятга эришгани қувонарлидир.

Республикамиз ёш рассомларининг элликдан ортиқ асари Бутуниттифоқ кўргазмасида намойиш этилаётган ва томошабинларга маъқул бўлаётган экан, бу фахрлидир. Ижодкорлар учун эса кўргазмада иштирок этиш шарафли ва айни вақтда масъулиятли. Ўйлаймизки, улар буни чин кўнгилларидан ҳис этиб ижод қилаверадилар.

О. АПУХТИН.

ҲУРМАТЛИ ҒРАЖДАНЛАР

Азиз НЕСИН
[Туркия]

Фельетон

Сиёсий арбоб, жаноб Аҳмад Хавоза ,ўз партиясининг ишлари билан сафарга отланди. Қишлоқдан қочиб ўтаётган деҳқонлар ҳисобига ур-йиқит бўлиб кўпайиб бораётган шаҳар аҳолиси ҳузурида биринчи нутқини бошлади:

Ҳурматли гражданлар! Сизларнинг шаҳрингиз — соҳил бўйидаги гавҳар ўзининг ажойиб оҳанрабосини йўқотиб бормоқда. У бир тўда яланғоёқларнинг бошпанасига айланиб қолди! Ҳурматли гражданлар! Шаҳарда чет эл туризмининг истиқболи хавф остида қолди. Ўзингиз ўйлаб қаранг, бу қишлоқилардан биронтасига дуч келиб қолган турист ажойиб шаҳрингиздан ўша заҳотиёқ жуфтакни ростлаб қолади. Қишлоқилар ўзининг ёлғиз ташқи турқи-таровати билан кўнглингни оздирса ҳам майли эди. Биласиз, ҳурматли гражданлар, улардан нақадар бадбўй ҳид келади! Бу деҳқонлар ўзларининг уй-жойидан, тўкин-сочин қишлоғидан кечган, бола-чақасининг тақдирини худога бағишлаган, улар учун нима бўлса бўлсин-у, фақат юракдаги қизиқишини қондириб, шаҳарга келиб олишса бўлди. Ана шуларнинг балосига қолиб, сиз шаҳарнинг ҳақиқий хўжайинларига на касалхонада ўрин бор, на ошхонада қошиқ-товоқ етишади, на томорқадан тўйиб бақлажон ейсиз. Улар ўзларининг деҳқончилигини тарк этиб, мамлакатга иқтисодий зарба берган ҳолда шаҳарликларга боқиманда бўлиб қолдилар. Ҳурматли гражданлар! Сиз шубҳа қилмасангиз ҳам бўлади, биз қишлоқдан оқиб келаётган бу номаъқулчиликка чек қўйиш учун энг қатъий чоралар кўрамиз...

Келгуси куни жаноб Аҳмад Хавоза катта қишлоқлардан бирига қўниб, деҳқонлар ҳузурида сўзга чиқаркан, шундай деди:

— Менинг азиз ҳамюртларим! Сиз ватаннинг ва давлатнинг устунларисиз. Бизнинг халқимизнинг асосий кўпчилигини сиз деҳқон оғажонлар ташкил этасиз, бутун миллатнинг умиди сиздан. Аввалгидек ҳозир ҳам эски шиорни унутиш ярамайди: «Деҳқонлар мамлакатнинг хўжайинларидир». Менинг қадрли юртдошларим, менинг ўзим ҳам асли ўзингизга яқин одамман. Бошқача қандай бўлиши мумкин? Қишлоқдан халқнинг оқиши — бу қувончли воқеа. Катта шаҳарларга оқиб бориш — бу индустрлашган шаҳарнинг биринчи куртаклари. XIX асрда Англияда худди шундай бўлган, ҳурматли гражданлар...

Жаноб Аҳмад Хавоза эртаси куни коммерсант-савдогарлар ҳузурида сўзга чиқди:

— Ҳурматли гражданлар! Қадрли дўстлар! Чет элларга кўпроқ сотиб, ташқаридан камроқ сотиб олиш керак. Умуман импорт деган нарсани тўхтатса ҳам бўлади. Чунки, импорт деган бало олтинларимизни четга сочади, бу эса — даҳшат. Биз агар ташқаридан кофе ва автомобиль олишни тўхтатсак ўлиб қолармидик. Ёки бирмунча вақт европача унитазлар келмай қолса, қорнимиз ёрилиб кетадими... Яшасин экспорт, йўқолсин импорт!

Эртаси куни эса нотиқ худди ўша жўшқинлик билан бошқа аудиторияда сайрар эди:

— Бағоят ҳурматли гражданлар! Мамлакатнинг аҳволи унинг тўкин-сочинлиги билан белгиланади. Агар мамлакатда товарлар етишмаса гражданлар норозилиги ошади. Шунга кўра, ҳурматли гражданлар, импорт бағоят зарур. Баъзи бировлар, импортни тўхтатиб, экспорт ҳисобига олтинни кўпайтирмоқ зарур деб биладилар. Агар сен ҳеч кимдан ҳеч нарса сотиб олмасанг, сендан ким нима сотиб олади? Ҳеч ким, ҳурматли гражданлар! Биз чет эллардан автомобиль ҳам, унитаз ҳам, балои-баттар ҳам сотиб олишимиз керак. Уларга эса ўзимизнинг ёнғоқ, тамаки, устриц ва бор-будимизни сотишимиз керак.

Нотиқ ижарачилар ҳузурида гапирар экан, амалдаги қонунни ижарачилар фойдасига ўзгартириш зарурлиги ҳақида куйиниб уқтирди:

— Уй-жой эгаларининг очкўзлиги туфайли бизнинг қадрли гражданларимиз никоҳдан ўтолмай сарсон: уларга оилавий уя қурадиган жой йўқ, шу туфайли ёш келин-куёвларимиз полициянинг тазйиқи остида, турли хил рўйхатларга тушиб, расвои-раддибало номлар орттириб, туристик меҳмонхоналарда санқиб юришибди. Ҳасис ва ҳиссиз уй-жой эгаларининг ўзбошимча қилиқларига чек қўямиз, ҳурматли гражданлар.

Нақ эртаси куни нотиқ уй-жой эгаларига хушхабар етказиб, улар тез кунда елим ижарачиларнинг инжиқлигидан қутилишларини маълум қилди:

— Уй-жой учун белгиланган ижара ҳақларининг эски баҳоси на қонунга, на ҳақиқатга тўғри келади. Отставкага чиққан кекса, камтарин хўжайин юқори қаватни бўшатиб, пастга кўчиб тушса-ю, киссасида шамол ўйнаб турган ялангоёқ ижарачини ҳайдашга бир мирилик ҳуқуқи бўлмаса, бола-чақасини қандай боқади?

Орадан икки ҳафта ўтиб, жаноб Аҳмад Хавоза уйига қайтаркан, аввал йўлни эски жазманиникига солди. Сўна (унинг исми) ҳар доимгидек сиёсий арбобдан хотини билан ажрашиб, унга уйланишни қатъий талаб қилди. Арбоб эса уни юпатган бўлиб:

— Сўна, Сўнахон! Жонгинам, гапимга қулоқ сол, фариштам менинг... Ҳурматли гражданлар. Сендан бўлак бирон бир зотни яхши кўрадиган бўлсам, шу жойимдан қимирлолмай қолай... Гражданлар! Хотинимга уйланган пайтимда нодон, сўтак эканман. Ҳурматли гражданлар... Импортни равнақ топтириш учун... Ҳурматли Сўна!

Жаноб уйига тунда қайтди. Хотини унинг қаердан келаётганини сезиб, жанжал кўтарди:

— Ҳурматли гражданлар! — тинчитмоқчи бўлди у хотинини.

Хотини ҳайратдан қотиб қолди:

— Қанақа ҳурматли гражданлар? Гапни бурма! Шу бузуқ билан алоқангни узасанми, йўқми?

— Жонгинам, хонимчалар келаверади, кетаверади... Сен оиламизнинг устуни... Ишон, мен сендан бошқа ҳеч кимни... Ҳурматли гражданлар!

Жаноб сиёсий арбоб уйқухонасига кирди. Каттакон кўзгуда аксини кўриб донг қотиб қолди. Юзида юз йўқ, тусида тус йўқ эди. Арбоб мармар кулдонни қўлга олди-ю, кулочкашлаб ирғитди... Кўзгу чил-чил бўлиб учиб кетди. Тўс-тўполондан чўчиб кетган хотини чопқиллаб келиб эшикни муштлай бошлади. Ичкаридан овоз келарди:

— Ҳур... ҳур... ҳур... ҳур... ҳурмат...

Ш. Убайдуллаев таржимаси.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Эрталабки гимнастика. 10.30 — Горнчилар, қаердасиз! 11.15— **Мартин Иден** (телеспектакль, 1-қисм). 12.15 Фильм-концерт. 14.45 — Ҳужжатли фильмлар. 15.20 — СССР халқларининг қўшиқ ва рақслари. 15.50 — М. Горький . «Егор Буличев ва бошқалар». 16.45 — Композитор Моцарт (1-кўрсатув). 17.15 — Ахлоқ ва ҳуқуқ. 17.45 — Шахмат мактаби. 18.15 — Қувноқ стартлар. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Ўйнаб қўшиқ айтамиз. 19.35 — Фан оламида. 20.05 — Концерт. 20.50 — **Мартин Иден** (телеспектакль, 2-қисм). 22.00 **«Вақт».** 22.30 — Ҳужжатли экран.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Китоб — бизнинг дўстимиз. 12.30 — Зоология. 18.30 — Болалар учун спорт программаси .18.55 — Жанговар постда. 19.20 — Янгийўлликлар ташаббуси асосида. 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — Истиқбол эгалари. 20.30 — Адабий театр. **«Хиросима нидоси».** 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — Ўн минут музика. 21.30 — Телеочерк. 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.50 — Муҳаббат Шамаева куйлайди.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Назарий механика. 20.05 — Шифокор экрани. 20.35 — Тошкент янгиликлари. 20.50 — 450 минг тонна «оқ олтин» учун. 21.20 — Концерт. 22.00 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 23/IX да **Келинлар қўзғолони.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 23/IX да **Қонли тўй** (19.30).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Шимолий Осетия АССРда хизмат кўрсатган артист ЭМИЛЬ КИО раҳбарлигида йирик иллюзион ревю гастроллари** (19.30).

УЗГЛАВХИМСНАБСБИТНИНГ РЕСПУБЛИКА БАЗАСИДА
йиллик инвентаризация
ўтказилиши муносабати билан
1 ОКТЯБРДАН 15 ОКТЯБРГАЧА
маҳсулот сотилмайди.
Фонд эгалари маҳсулотларини ўз вақтида олиб кетишини сўраймиз.

●

ИСТЕЪМОЛЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Узглавметаллоснабсбитнинг Тошкент конторасн

Узбекистон ССР металл маҳсулотлари билан таъминлаш бўйича

ТОШКЕНТ КОНТОРАСИ ДЕБ УЗГАРТИРИЛДИ

ва унда 1 октябрдан 20 октябргача товар-материаллар инвентаризацияси ўтказилади.

●

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИ
37-ТЕАТР МАВСУМИ ОЧИЛИШИ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

25 сентябрь — **Дилором.**
26 сентябрь — **Испан миниатюралари** (премьера).
29 сентябрь — **Чио-Чио-Сан.**
30 сентябрь — **Испан миниатюралари** (премьера).
1 октябрь — **Князь Игорь.**
3 октябрь — **Золушка** (кундуз), **Флория Тоска** (кечқурун).
5 октябрь — **Жизель.**
6 октябрь — **Севилия сартароши.**
7 октябрь — **Испан миниатюралари** (премьера).
8 октябрь — **Дилором.**
9 октябрь — **Севги тумори.**
10 октябрь — **Золушка** (кундуз), **Аида** (кечқурун).

Кундузги спектакллар соат 12.00 да, кечки спектакллар соат 19.00 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

●

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИ ЗООЛОГИЯ ВА ПАРАЗИТОЛОГИЯ ИНСТИТУТИ
вакант вазифага

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

электрон микроскопия соҳаси бўйича катта илмий ходим.
Конкурс муддати — 17 октябргача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700000, Тошкент-ГСП, А. Ниёзов кўчаси, 1-уй.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти; № 41 * ТЕЛЕФОНЛАР: Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р. 20201. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. В. — 223.